

182. driftsår

Kvartalsrapport

3. kvartal 2024 | Urevidert

Kvartalsregnskap 3. kvartal 2024

Hovedtall konsern	3
Kvartalsberetning	4
Regnskap Sparebanken Øst Konsern	
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Endring egenkapital	14
Kontantstrømoppstilling.....	15
Note K1 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.....	16
Note K2 Driftssegmenter.....	17
Note K3 Kapitaldekning.....	19
Note K4 Kredittrisiko.....	21
Note K5 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier.....	23
Note K6 Misligholdte engasjementer kunder	26
Note K7 Netto renteinntekter.....	27
Note K8 Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter.....	27
Note K9 Driftskostnader.....	27
Note K10 Klassifisering av finansielle instrumenter.....	28
Note K11 Finansielle instrumenter til virkelig verdi.....	30
Note K12 Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital.....	32
Note K13 Egenkapitalbevis.....	33
Note K14 Pantstillelser og fortrinnsrett.....	34
Tilleggsinformasjon Sparebanken Øst Konsern	
Nøkkeltallsutvikling.....	35
Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål.....	36
Resultatutvikling.....	37
Balanseutvikling	38
Regnskap Sparebanken Øst Morbank	
Resultatregnskap	39
Balanse	40
Endring egenkapital	41
Kontantstrømoppstilling.....	42
Note M1 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.....	43
Note M2 Kapitaldekning.....	44
Note M3 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier.....	46
Note M4 Finansielle instrumenter til virkelig verdi.....	49
Note M5 Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital.....	51
Note M6 Transaksjoner med konsernselskap.....	52

Hovedtall - konsern

Resultatregnskap (Beløp i mill.)	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Netto renteinntekter	238,7	214,1	702,4	612,9	828,8
Netto provisjonsinntekter	10,5	9,4	29,5	33,9	43,3
Netto resultat fra finansielle eiendeler	11,6	19,3	63,8	28,1	42,7
Andre driftsinntekter	0,6	0,6	1,4	1,7	2,0
Sum netto inntekter	261,4	243,4	797,2	676,6	916,8
Sum driftskostnader	91,6	88,2	265,7	252,4	345,9
Resultat før tap	169,8	155,2	531,5	424,2	570,9
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	4,8	2,4	9,7	3,9	6,7
Resultat før skattekostnad	165,0	152,8	521,8	420,3	564,2
Skattekostnad	36,1	33,2	110,9	92,6	123,7
Resultat etter skatt	128,9	119,5	410,9	327,7	440,6

Nøkkeltall	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Lønnsomhet					
Egenkapitalrentabilitet*	10,75	9,98	11,88	9,48	9,87
Rentenetto i % av GFK	2,06	1,89	2,03	1,84	1,85
Resultat etter skatt i % av GFK	1,11	1,06	1,19	0,98	0,98
Kostnader i % av GFK	0,79	0,78	0,77	0,76	0,77
Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	35,04	36,23	33,33	37,30	37,73
Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle invest.)*	36,68	39,35	36,23	38,92	39,57
Balansetall					
Netto utlån til kunder	38.068,7	37.390,8	38.068,7	37.390,8	37.877,1
Utlånsvekst (kvartal/12mnd)	-0,87	0,31	1,81	0,49	2,93
Innskudd	16.753,3	15.374,1	16.753,3	15.374,1	15.860,8
Innskuddsvekst (kvartal/12mnd)	1,26	-0,95	8,97	-8,52	0,63
Gjennomsnittlig egenkapital	4.495,5	4.414,4	4.362,3	4.316,9	4.166,1
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	46.164,6	44.897,6	46.127,0	44.596,9	44.753,3
Tapsavsetninger på utlån og mislighold					
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	0,05	0,03	0,03	0,01	0,02
Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder*	0,30	0,29	0,30	0,29	0,29
Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån*	0,24	0,22	0,24	0,22	0,23
Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån*	0,22	0,21	0,22	0,21	0,28
Soliditet					
Ren kjernekapitaldekning (%)	18,31	19,10	18,31	19,10	18,67
Kjernekapitaldekning (%)	20,02	20,86	20,02	20,86	20,40
Kapitaldekning (%)	21,96	22,87	21,96	22,87	22,37
Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	20.548,9	19.926,5	20.548,9	19.926,5	20.278,7
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	8,72	8,93	8,72	8,93	8,89
Likviditet					
Innskuddsdekning	44,01	41,12	44,01	41,12	41,87
LCR (%)	275,69	344,20	275,69	344,20	250,14
NSFR (%)	132,99	130,82	132,99	130,82	127,65
Kontor og årsverk					
Antall bankkontorer	29	29	29	29	29
Årsverk	185	193	185	193	193
Egenkapitalbevis					
Eierbrøk (morbank) (%)**	28,59	28,59	28,59	28,59	28,59
Antall egenkapitalbevis	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183
Bokført egenkapital pr. bevis*	62,82	61,63	62,82	61,63	62,88
Resultat pr. egenkapitalbevis*	1,68	1,53	5,35	4,22	5,67
Utbytte pr. bevis	0,00	0,00	0,00	0,00	5,40
Omløpshastighet	12,24	7,73	17,52	14,87	14,26
Kurs	58,40	47,30	58,40	47,30	50,20

* Definert som alternativt resultatmål

** For eierbrøk pr. 01.01.2024, se note K13

For definisjon av nøkkeltall og omtale av alternative resultatmål, se side 36

Kvartalsberetning

Banken kan vise til betydelig økte inntekter sammenlignet med samme kvartal i fjor og et meget godt resultat i kvartalet. Banken har fortsatt lav risiko i sine utlånsporteføljer og med høy kapitaldekning, beregnet etter standardmetoden, og høy uvektet kjernekapitalandel, er Sparebanken Øst blant Norges mest solide banker.

Resultatet i kvartalet utgjør 128,9 millioner kroner som gir en egenkapitalrentabilitet på 10,75 prosent. Egenkapitalrentabiliteten er høyere enn det nye langsiktige avkastningsmålet på 10 prosent. Banken er meget godt fornøyd med resultatutviklingen sett i lys av bankens soliditet samt at banken benytter standardmetode for beregning av kapitalvekter.

Bankens netto renteinntekter øker med 24,6 millioner kroner sammenlignet med tredje kvartal 2023.

I et marked preget av fallende kredittvekst og høy konkurranse om utlånskundene, viser utlånsvolumet i kvartalet en marginal nedgang på 0,87 prosent. Utlånsveksten siste 12 måneder er 1,81 prosent, og er på nivå med kredittveksten i samfunnet (K2) i samme periode.

Banken har fortsatt svært lave tap på utlån og lavt nivå på misligholdte engasjementer. Banken er meget solid med ren kjernekapitaldekning på 18,31 prosent (uten tillagt andel av resultat hittil i år).

Kort om resultatet i kvartalet

Resultatet i kvartalet utgjør 128,9 millioner kroner, en økning på 9,4 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Egenkapitalrentabiliteten (ROE) endte på 10,75 prosent, mot 9,98 prosent i tredje kvartal 2023. Resultat per egenkapitalbevis er 1,68 kroner, en økning fra 1,53 kroner i tredje kvartal 2023.

Ren kjernekapitaldekning er 18,31 prosent, mot 19,10 prosent i tredje kvartal 2023. Uvektet kjernekapital er 8,72 prosent, ned fra 8,93 prosent i tredje kvartal 2023.

Netto renteinntekter utgjør 238,7 millioner kroner og øker med 24,6 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør netto renteinntekter 2,06 prosent og øker med 0,16 prosentpoeng fra tredje kvartal 2023.

Netto andre driftsinntekter er positive med 22,7 millioner kroner og reduseres med 6,5 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Resultateffekt fra bankens aksjepost i Frende er positiv med 9,0 millioner kroner mot 11,4 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Verdiendringer fra øvrige eierinteresser er positiv med 3,0 millioner kroner mot negativ med 2,1 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Verdiendringer på likviditetsporteføljen er negativ med 1,4 millioner kroner mot en positiv verdiendring på 8,7 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Netto provisjonsinntekter utgjør 10,5 millioner kroner og øker med 1,1 millioner kroner sammenlignet med tredje kvartal 2023.

Driftskostnader utgjør 91,6 millioner kroner og øker med 3,4 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Målt i prosent av

inntekter, har banken et kostnadsnivå på 35,04 prosent, redusert fra 36,23 prosent i tredje kvartal 2023.

Tap utgjør 4,8 millioner kroner sammenlignet med et tap på 2,4 millioner kroner i tredje kvartal 2023.

Nærmere om resultatet i kvartalet

NETTO RENTEINNTEKTER

Et høyere rentenivå med en styringsrente på 4,50 prosent gir både økte renteinntekter og økte rentekostnader for banken. Pengemarkedsrenten, målt ved 3 måneders Nibor, har vært stabil i kvartalet og er på et mer normalisert nivå i forhold til styringsrenten. Dette har bidratt til at bankens markedsfinansieringskostnader har stabilisert seg og at effekten av etterslepet, som følge av at utlån til kunder repriseres med varslingsfrister, er innhentet.

Netto renteinntekter	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Beløp i NOK mill.			
Utlån til & fordringer på kredittinstitusjoner	4,9	5,8	4,0
Utlån til kunder	600,9	600,2	519,8
Sertifikater og obligasjoner	86,0	79,9	71,9
Andre renteinntekter	1,1	1,0	0,0
Sum renteinntekter	693,0	686,9	595,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	1,7	1,8	2,1
Innskudd fra kunder	129,3	119,7	86,1
Verdipapirgjeld	291,4	294,0	266,2
Etterstilte seniorobligasjoner	21,5	21,2	15,9
Ansvarlig lånekapital	7,2	7,1	7,3
Andre rentekostnader	3,3	3,3	4,1
Sum rentekostnader	454,3	447,1	381,5
Netto renteinntekter	238,7	239,8	214,1
Rentenetto i % av GFK	2,06	2,07	1,89

NETTO ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Netto andre driftsinntekter omfatter provisjonsinntekter og provisjonskostnader, utbytte, netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter og andre inntekter.

Netto andre driftsinntekter er positiv med 22,7 millioner kroner og reduseres med 6,5 millioner kroner fra tredje kvartal 2023.

Netto provisjonsinntekter utgjør 10,5 millioner kroner og øker med 1,1 millioner kroner fra tredje kvartal 2023.

Mottatt utbytte utgjør 0,1 millioner kroner, samme nivå som i tredje kvartal 2023.

Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter er positiv med 11,5 millioner kroner mot 19,1 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Positiv verdiendring på bankens aksjepost i Frende utgjør 9,0 millioner kroner i kvartalet mot 11,4 millioner kroner i tredje kvartal 2024. Negativ verdiendring på bankens aksjer i Norwegian Block Exchange (NBX) utgjør 1,6 millioner kroner mot negativ verdiendring på 0,8 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Bankens aksjer i Kraft Bank har positiv verdiendring på 2,4 millioner kroner mot positiv verdiendring på 0,1 millioner i

tredje kvartal 2023. Positive verdiendringer knyttet til aksjer og aksjerettigheter i Visa Inc. utgjør 2,1 millioner kroner mot negative verdiendringer på 1,5 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Verdiendring på likviditetsporteføljen er negativ med 1,4 millioner kroner sammenlignet med positiv endring på 8,7 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Positive resultateffekter fra valuta, derivater og fastrenteutlån til virkelig verdi utgjør 0,9 millioner kroner. Tilsvarende resultateffekter var positive med 1,3 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Resultateffekt som følge av tilbakekjøp av egenutstedt gjeld er 0,0 millioner kroner mot negativ 0,1 millioner kroner i tredje kvartal 2023.

Netto andre driftsinntekter

Beløp i NOK mill.	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Netto provisjonsinntekter	10,5	9,9	9,4
Utbytte	0,1	20,3	0,1
Nto. verdiendr. og gev./tap på sert. og obl.*	5,8	3,9	4,6
Nto. verdiendr. og gev./tap på aksjer	11,9	-21,6	9,3
Nto. verdiendr. og gev./tap på fastrenteutlån	2,9	0,6	-0,4
Nto. verdiendr. og gev./tap på på andre fin. instr.	-9,2	0,2	5,6
Andre driftsinntekter	0,6	0,4	0,6
Netto andre driftsinntekter	22,7	13,7	29,2

*eksklusiv resultateffekter fra finansielle derivater inngått med formål for økonomisk rentesikring i likviditetsporteføljen

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader utgjør 91,6 millioner kroner og øker med 3,4 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Målt i prosent av inntekter er kostnadsnivået 35,04 prosent som er en reduksjon fra 36,23 prosent i tredje kvartal 2023.

Lønn og andre personalkostnader utgjør 52,2 millioner kroner, noe som tilsvarer en nedgang på 1,0 millioner fra tredje kvartal 2023.

Andre driftskostnader utgjør 32,7 millioner kroner og øker med 4,8 millioner kroner fra tredje kvartal 2023. Økningen forklares i hovedsak med 3,3 millioner kroner i økte IT-kostnader.

Driftskostnader

Beløp i NOK mill.	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Lønn og andre personalkostnader	52,2	38,3	53,1
Avskrivning/nedskrivning varige og im. eiend.	6,7	6,8	7,1
Andre driftskostnader	32,7	32,1	28,0
Sum driftskostnader	91,6	77,2	88,2
Kostnader i % av inntekter	35,0	30,4	36,2
Kostnader i % av GFK	0,79	0,67	0,78

TAP OG MISLIGHOLD

Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier utgjør 4,8 millioner kroner sammenliknet med 2,4 millioner kroner i tredje kvartal 2023. Økningen skyldes i hovedsak nedskrivning av et spesifikt lån på 1,5 millioner kroner i privatmarked, i tillegg til lavere reverseringer av tidligere individuelle nedskrivninger i AS Financiering. Endringer i modellberegnete tapsavsetninger ligger på et stabilt nivå.

Tapskostnad

Beløp i NOK mill.	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	1,7	0,0	-0,2
Utlån til næringskunder	0,4	0,1	0,9
Utlån i AS Financiering	2,7	2,6	2,0
Ubenyttede kreditter og garantier	-0,1	-0,6	-0,2
Sum tapskostnad	4,8	2,2	2,4
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	0,05	0,02	0,03

Samlede tapsavsetninger utgjør 112,9 millioner kroner, tilsvarende 0,30 prosent av brutto utlån til kunder. Til sammenligning var tapsavsetninger 108,4 millioner kroner ved utgangen av tredje kvartal 2023, tilsvarende 0,29 prosent av brutto utlån til kunder. Andel individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør 85,8 millioner kroner mot 81,6 millioner kroner ved utgangen av tredje kvartal 2023. Bankens tapsavsetninger er i all hovedsak knyttet til AS Financiering.

Tapsavsetninger

Beløp i NOK mill.	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	16,8	15,2	16,8
Utlån til næringskunder	6,7	6,2	5,1
Utlån i AS Financiering	88,4	89,3	85,2
Ubenyttede kreditter og garantier	1,0	1,1	1,3
Sum tapsavsetninger	112,9	111,7	108,4
Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder	0,30	0,29	0,29

Netto misligholdte engasjementer er lave med 174,1 millioner kroner tilsvarende 0,46 prosent av netto utlån til kunder. Til sammenligning utgjorde netto misligholdte engasjementer 158,6 millioner kroner tilsvarende 0,42 prosent av netto utlån til kunder ved utgangen av tredje kvartal 2023.

Misligholdte engasjementer

Beløp i NOK mill.	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	75,6	83,3	64,0
Næringskunder	19,1	18,8	13,3
AS Financiering	166,5	175,9	164,4
Sum brutto misligholdte engasjementer	261,2	278,0	241,7
Tapsavsetninger på misligholdte engasjement.	87,0	86,4	83,1
Netto misligholdte engasjementer	174,1	191,6	158,6
Netto misligholdte eng. i % av netto utlån	0,46	0,50	0,42

SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden er 36,1 millioner kroner og utgjør 21,9 prosent av resultat før skatt. Til sammenligning utgjorde skattekostnaden 33,2 millioner kroner, tilsvarende 21,7 prosent av resultat før skatt i tredje kvartal 2023.

Resultatet hittil i år

Resultatet hittil i år er på 410,9 millioner kroner, en økning på 83,2 millioner kroner fra samme periode i 2023. Egenkapitalrentabiliteten er 11,88 prosent sammenlignet med 9,48 prosent i samme periode i 2023. Resultat per egenkapitalbevis er 5,35 kroner, opp fra 4,22 kroner i samme periode i 2023.

NETTO RENTEINTEKTER

Netto renteinntekter utgjør 702,4 millioner kroner og øker med 89,5 millioner kroner fra samme periode i 2023. Rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital er på 2,03 prosent og øker med 0,20 prosentpoeng sammenlignet mot samme periode i 2023.

Netto renteinntekter		
Beløp i NOK mill.	akk. Q3 24	akk. Q3 23
Utlån til & fordringer på kredittinstitusjoner	14,1	11,1
Utlån til kunder	1 782,5	1 393,6
Sertifikater og obligasjoner	240,0	189,0
Andre renteinntekter	2,8	0,0
Sum renteinntekter	2 039,4	1 593,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	5,4	7,3
Innskudd fra kunder	364,9	211,7
Verdipapirgjeld	871,6	693,8
Etterstilte seniorobligasjoner	63,9	37,5
Ansvarlig lånekapital	21,3	18,2
Andre rentekostnader	9,9	12,2
Sum rentekostnader	1 337,0	980,8
Netto renteinntekter	702,4	612,9
Rentenetto i % av GFK	2,03	1,84

NETTO ANDRE DRIFTSINTEKTER

Netto provisjonsinntekter utgjør 29,5 millioner kroner og reduseres med 4,4 millioner kroner fra samme periode i 2023. Reduksjonen forklares i hovedsak med reduksjon i lønnsomhetsbonus fra Frende.

Mottatt utbytte utgjør 84,5 millioner kroner, hvorav utbytte fra Eksportfinans utgjør 64,0 millioner kroner. Utbytte fordeler seg med 15,5 millioner kroner fra ordinært utbytte for 2023 og 48,5 millioner kroner utgjør ekstraordinær utdeling av tidligere års opptjente egenkapital. Utbytte fra Frende utgjør 19,2 millioner kroner. I samme periode i 2023 utgjorde mottatt utbytte 45,9 millioner kroner, hvorav utbytte fra Frende utgjorde 45,6 millioner kroner.

Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter er negativ med 20,6 millioner kroner mot negativ 17,8 millioner kroner i samme periode i 2023. Verdiendring på likviditetsporteføljen er positiv med 5,6 millioner kroner sammenlignet med negativ endring på 2,8 millioner kroner i samme periode i 2023. Negativ verdiendring på bankens aksjer i Norwegian Block Exchange (NBX) utgjør 1,2 millioner kroner. Til sammenligning utgjorde negativ verdiendring på aksjeposten i NBX 5,8 millioner kroner i samme periode i 2023. Bankens aksjer i Kraft Bank har positiv verdiendring på 2,0 millioner kroner mot negativ verdiendring på 1,6 millioner

kroner i samme periode i 2023. Positive verdiendringer knyttet til aksjer og aksjerettigheter i Visa inc. utgjør 6,3 millioner kroner sammenlignet med positive verdiendringer på 9,3 millioner kroner i samme periode i 2023. Negativ verdiendring på bankens aksjepost i Frende utgjør 0,7 millioner kroner, og må sees i sammenheng med mottatt utbytte for 2023. Til sammenligning utgjorde negativ verdiendring 11,4 millioner kroner i samme periode i 2023, og må sees i sammenheng med mottatt utbytte for 2022. Negativ verdiendring på bankens aksjepost i Eksportfinans er 32,9 millioner kroner. Verdireguleringen er gjennomført som følge av ekstraordinær utdeling. Positive resultateffekter av valuta, derivater og fastrenteutlån til virkelig verdi utgjør 0,6 millioner kroner. Tilsvarende resultateffekter var negative med 3,3 millioner kroner i samme periode i 2023. Kostnader ved tilbakekjøp av egenutstedt gjeld utgjør 0,4 millioner kroner mot 2,1 millioner kroner i samme periode i 2023.

Andre driftsinntekter utgjør 1,4 millioner kroner og er redusert med 0,3 millioner kroner fra samme periode i 2023.

Netto andre driftsinntekter

Beløp i NOK mill.	akk. Q3 24	akk. Q3 23
Netto provisjonsinntekter	29,5	33,9
Utbytte	84,5	45,9
Nto. verdiendr. og gev./tap på sert. og obl.*	5,4	-16,7
Nto. verdiendr. og gev./tap på aksjer	-26,4	-9,6
Nto. verdiendr. og gev./tap på fastrenteutlån	1,5	-5,2
Nto. verdiendr. og gev./tap på på andre fin. instr.	-1,1	13,7
Andre driftsinntekter	1,4	1,7
Netto andre driftsinntekter	94,7	63,7

* eksklusiv resultateffekt fra finansielle derivater inngått med formål for økonomisk rentesikring i likviditetsporteføljen

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader utgjør 265,7 millioner kroner og øker med 13,3 millioner kroner fra samme periode i 2023. Målt i prosent av inntekter er kostnadsnivået redusert til 33,3 prosent sammenlignet mot 37,3 prosent i samme periode i 2023.

Lønn og personalkostnader utgjør 142,0 millioner kroner og øker med 1,6 millioner kroner fra samme periode i 2023.

Andre driftskostnader utgjør 103,3 millioner kroner og øker med 12,7 millioner kroner. Økningen kan i all hovedsak henføres til økte IT-kostnader samt økte kostnader til juridisk bistand.

Driftskostnader

Beløp i NOK mill.	akk. Q3 24	akk. Q3 23
Lønn og andre personalkostnader	142,0	140,4
Avskrivning/nedskrivning varige og im. eiend.	20,4	21,4
Andre driftskostnader	103,3	90,6
Sum driftskostnader	265,7	252,4
Kostnader i % av inntekter	33,3	37,3
Kostnader i % av GFK	0,77	0,76

TAP OG MISLIGHOLD

Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier utgjør 9,7 millioner kroner sammenliknet med tap på 3,9 millioner kroner

i samme periode i 2023. Økningen på 5,8 millioner kroner skyldes delvis nedskrivning av et spesifikt lån på 1,5 millioner kroner i privatmarked, lavere reverseringer av tidligere individuelle nedskrivninger i AS Financiering, og at endringer i modellberegnete tap har gitt et tap på 0,9 millioner kroner hittil i 2024, mens det i samme periode i 2023 var en tilsvarende inntektsføring relatert til modellberegnete tapsavsetninger på 0,6 millioner kroner.

Tapskostnad

Beløp i NOK mill.	akk. Q3 24	akk. Q3 23
Utlån til personkunder i mor og boligkredittsel.	2,4	-1,6
Utlån til næringskunder	0,5	0,8
Utlån i AS Financiering	7,3	4,7
Ubenyttede kreditter og garantier	-0,5	0,0
Sum tapskostnad	9,7	3,9
Tap i % av netto utlån til kunder (IB)	0,03	0,01

SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden er 110,9 millioner kroner og utgjør 21,3 prosent av resultat før skatt.

Hovedposter i balansen

Forvaltningskapitalen utgjør 46,1 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet.

UTLÅN TIL KUNDER

Netto utlån til kunder utgjør 38,1 milliarder kroner og reduseres med 0,3 milliarder kroner tilsvarende 0,9 prosent i kvartalet. Siste 12 måneder er det en økning på 0,7 milliarder kroner tilsvarende 1,81 prosent. Utlån til privatkunder utgjør 34,2 milliarder kroner og reduseres med 0,9 prosent i kvartalet og øker med 2,1 prosent siste 12 måneder. Utlån til næringskunder utgjør 3,9 milliarder kroner og reduseres med 0,3 prosent i kvartalet og 0,8 prosent siste 12 måneder.

INNSKUDD FRA KUNDER

Innskudd fra kunder utgjør 16,8 milliarder kroner og øker med 0,2 milliarder kroner tilsvarende 1,3 prosent i kvartalet. Siste 12 måneder er det en økning på 1,4 milliarder kroner tilsvarende 9,0 prosent. Innskuddsdekningen er 44,0 prosent. Innskudd fra personkunder utgjør 10,2 milliarder kroner og innskudd fra næringskunder utgjør 6,6 milliarder kroner.

LIKVIDITET OG FINANSIERING

Banken har en konservativ holdning til likviditetsrisiko med forsvarlig likviditetsstyring slik at konsernet til enhver tid har tilstrekkelig likvider til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Banken skal kunne drive normal virksomhet for en periode på minst 12 måneder uten tilgang til ekstern finansiering. Banken tar kredittrisiko gjennom forvaltning av likviditetsreserver og overskuddslikviditet. Banken har til hensikt å holde rentebærende papirer med lav kredittrisiko for likviditetsformål (reserve for avhendelse ved behov) og som grunnlag for

deponering for låneadgang i sentralbanken. Bankens likviditetsrisiko overvåkes kontinuerlig og det foreligger oppdaterte oversikter over bankens totale motpartsrisiko.

Beholdningen av sertifikater og obligasjoner utgjør 6,5 milliarder kroner og øker med 0,3 milliarder kroner siste 12 måneder.

Det kortsiktige likviditetsmålet målt ved LCR er over bankens fastsatte ramme på 102 prosent og utgjør 275,7 prosent mot 344,2 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2023. Bankens balansesammensetning, samt en likviditetsstrategi som medfører en høy andel verdipapirer tellende i LCR-beregningen, fører til at konsernet i perioder med lite eller ingen forfall på markedsfinansiering vil ha en høy rapportert LCR.

Verdipapirgjeld utgjør 21,8 milliarder kroner og reduseres med 0,3 milliarder kroner siste 12 måneder. Banken har i tillegg senior etterstilt gjeld (SNP) pålydende 1,5 milliarder kroner, tilsvarende nivå som samme periode i 2023. Banken vurderer tilgangen til markedsfinansiering som god.

Graden av stabil og langsiktig finansiering målt ved NSFR er 133,0 prosent mot 130,8 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2023. Gjennomsnittlig løpetid på markedsfinansiering er 3,0 år, uendret fra utgangen av tredje kvartal 2023. Andelen av kortsiktige innlån (definert som innlån med gjenstående løpetid under 1 år) utgjør 3,0 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet.

FRENDE FORSIKRING

Banken har en eierandel i Frende Holding AS (Frende) som er eierselskapet for Frende Skade AS og Frende Liv AS (Frende Forsikring). Bankens eierandel økte i tredje kvartal 2024 fra 13,25 prosent til 14,70 prosent i forbindelse med at Sparebanken Sogn og Fjordane trådte ut av Frende. Banken kjøpte sin pro rata-andel av aksjene til en kurs på 768,8 kroner per aksje.

Som følge av at banken ikke har betydelig innflytelse over selskapet, verdsettes aksjeposten til virkelig verdi med verdiendring og inntektsføring av mottatt utbytte over resultatet. Bankens aksjepost er verddivurdert blant annet med utgangspunkt i historiske observerte transaksjonskurser. Etter en totalvurdering herunder hensyntatt relevante transaksjonskurser, blant annet transaksjonen med Sparebanken Sogn og Fjordane og transaksjonen med Haugesund Sparebank gjennomført i første kvartal 2024, er posten verdsatt til 538,8 millioner kroner ved utgangen av kvartalet. Dette tilsvarer 542,1 kroner per aksje, opp fra 507,3 kroner i slutten av forrige kvartal. Økningen medførte en positiv verdiendring på 4,2 millioner kroner i tredje kvartal knyttet til den samlede aksjeposten i Frende. I tillegg resultatførte banken en netto positiv effekt på 4,8 millioner kroner tilsvarende en fjerdedel av utbyttet fra Frende for 2023. Den samlede resultateffekten knyttet til Frende var med dette 9,0 millioner kroner i kvartalet.

ØVRIGE EIERINTERESSER I ANDRE SELSKAPER

Banken eier 4,85 prosent av aksjene i Eksportfinans ASA og aksjeposten er verdsatt til 162,1 millioner kroner.

Bankens eierandel i Vipps Holding AS utgjør 0,72 prosent og aksjeposten er verdsatt til 64,4 millioner kroner. Vipps Holding AS eier 72,22 prosent av aksjene i Vipps Mobilepay AS og 100 prosent av aksjene i BankID BankAxept AS.

Banken eier C-aksjer i Visa Inc. Aksjeposten er verdsatt til 54,8 millioner kroner. I tillegg har banken rettigheter til aksjer i Visa Inc., eiet via VN Norge Forvaltning AS og VN Norge AS. Rettighetene er verdsatt til 8,7 millioner kroner.

Banken eier 6,85 prosent av aksjene i Kraft Bank ASA. Kraft Bank er notert på Euronext Growth Oslo og bankens aksjepost er verdsatt til 26,2 millioner kroner.

Banken eier 4,99 prosent av aksjene i Norwegian Block Exchange AS (NBX). NBX notert på Euronext Growth Oslo og bankens aksjepost er verdsatt til 3,2 millioner kroner.

Øst allmenntilgavestiftelse

Finanstilsynet kommuniserte i mars 2021 en forventning om at sparebanker praktiserer en utbytte- og gavepolitikk som medfører stabil eierbrøk mellom egenkapitalbeviskapitalen og grunnfondskapitalen. Banken endret i 2022 utbyttepolitikken i tråd med Finanstilsynets forventninger. Ny utbyttepolitikk medførte vesentlig økte gaver til allmenntilgaveformål, og i den forbindelse ble behovet for en gavestiftelse aktualisert. I arbeidet med stiftelsen ble banken imidlertid kjent med at det ved behandlingen av forarbeidene til finansforetaksloven (Prop. 125 L 2013/2014) oppstod uklarheter om en sparebank kan gi gavemidler til en allmenntilgave stiftelse som igjen skal gi disse videre til allmenntilgaveformål. Banken henvendte seg derfor i september 2022 til Finanstilsynet og ba om tilsynets avklaring av saken. I november 2023 mottok banken svar fra Finanstilsynet med bekreftelse på at sparebanker kan gi gavemidler til en allmenntilgave stiftelse som igjen skal gi disse videre til allmenntilgaveformål. Banken besluttet i juli 2024 å etablere Øst allmenntilgave stiftelse og har i løpet av tredje kvartal 2024 overført midler til stiftelsen som var avsatt til allmenntilgaveformål.

Kapitaldekning

Ren kjernekapitaldekning utgjør 18,31 prosent (uten tillagt resultat hittil i år) ved utgangen av kvartalet, en reduksjon fra 19,10 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2023.

Gjeldende pilar 2-krav for Sparebanken Øst er 1,1 prosent, hvorav minst 56,25 prosent av kravet skal dekkes av ren kjernekapital, mens minst 75 prosent skal dekkes av kjernekapital. Kravet trådte i kraft 30. september 2023. Kravet til systemrisikobuffer for banker som benytter standardmetoden er 4,5 prosent. Gitt dagens kapitalkrav innebærer dette et samlet krav for ren kjernekapital på minimum 14,62 prosent ved utgangen av kvartalet. Tillagt Finanstilsynets forventning om en kapitalkravsmargin på minst 1,0 prosent utgjør samlet myndighetskrav minimum 15,62 prosent.

Kapitalmålet til Sparebanken Øst uttrykkes slik:

Konsernet Sparebanken Øst skal minimum ha kapitaldekning tilsvarende myndighetskrav pluss en kapitalmargin på 1,0 prosentpoeng. Basert på gjeldende myndighetskrav ved utgangen av kvartalet, utgjør målet for kapitaldekning minimum 19,60 prosent. Minimumsnivå for ren kjernekapitaldekning utgjør tilsvarende 15,62 prosent.

Netto ansvarlig kapital utgjør 4,5 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet, hvorav konsernets kjernekapital utgjør 4,1 milliarder kroner. Med et beregningsgrunnlag på 20,5 milliarder kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 21,96 prosent hvorav kjernekapitaldekningen utgjør 20,02 prosent. Uvektet kjernekapitalandel utgjør 8,72 prosent ved utgangen av kvartalet, en reduksjon fra 8,93 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2023. Gjeldende myndighetskrav til uvektet kjernekapital er 3,0 prosent. Bankens vedtatte målsetting for uvektet kjernekapitalandel uttrykkes slik: For uvektet kjernekapitalandel skal Sparebanken Øst ha en kapitalmargin på minimum 2,0 prosentpoeng.

Kapitalnivå*

prosent	Q3 24	Q2 24	Q3 23
Ren kjernekapitaldekning	18,31	18,55	19,10
Kjernekapitaldekning	20,02	20,25	20,86
Kapitaldekning	21,96	22,20	22,87
Uvektet kjernekapitalandel	8,72	8,77	8,93

*Rapportert kapitalnivå uten tillagt andel av delårsresultat

MREL

Sparebanken Øst er blant de norske bankene som Finanstilsynet tidligere har utpekt at skal krisehåndteres ved økonomiske kriser, med formål å sikre finansiell stabilitet. Det følger av finansforetaksloven § 20-9 første ledd at slike foretak til enhver tid skal oppfylle et minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL). Finanstilsynet har tidligere for Sparebanken Øst fastsatt MREL-krav, gjeldende fra 1. januar 2024, hvor kravet til effektiv MREL er satt til 34,7 prosent av et justert beregningsgrunnlag. Tidligere var det et krav om at 27,7 prosent av det justerte beregningsgrunnlaget skulle bestå av etterstilt gjeld. I august 2024 mottok banken et brev fra Finanstilsynet der det fremkommer at tilsynet har gjort en ny vurdering av hvilke banker som anses å ha kritiske funksjoner etter finansforetaksloven § 20-15 (3) bokstav a. Den fornyede vurderingen innebærer at Sparebanken Øst ikke lenger anses å ha kritiske funksjoner og at banken derfor heller ikke vil ha et krav til etterstilling knyttet til MREL-kravet. Banken har utstedt NOK 1,5 milliarder kroner i senior etterstilte obligasjoner. Ved utgangen av kvartalet var Sparebanken Øst sin faktiske MREL på 49,4 prosent.

Rating

Sparebanken Øst og Sparebanken Øst Boligkreditt AS har langsiktige innskudd- og utstederrating på A1 fra Moody's

Investor Services. Som følge av at Finanstilsynets fornyede vurderinger av kritiske funksjoner endte med at Sparebanken Øst nå ikke anses som kritisk har Moody's plassert ratingene «under review for downgrade». Dette fordi Moody's nå er usikker på om Sparebanken Øst vil opprettholde andelen av senior etterstilt gjeld fremover, da dette ikke lenger er et krav fra myndighetene. Banken ble oppgradert fra A2 til A1 i januar 2021 i forbindelse med at Finanstilsynet offentliggjorde at banken fikk krav om etterstilling knyttet til MREL. Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Sparebanken Øst Boligkreditt AS har AAA rating fra Moody's og denne ratingen er ikke «under review».

Redusert forskjellsbehandling av banker

Sparebanken Øst benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav, som etter dagens regelverk, innebærer at lån med samme risiko har vesentlig høyere risikovekter sammenlignet med banker som benytter risikovekter basert på IRB-modeller. Resultatet er at Sparebanken Øst med sine kapitalkrav holder langt mer egenkapital for sine utlån enn banker som kan benytte IRB-modeller for hele eller deler av sine utlånsporteføljer. Bortfall av Basel I-gulvet for de norske IRB-bankene fra 31. desember 2019 endret konkurransesituasjonen i det norske markedet i betydelig grad og preger også avkastningsprestasjoner.

Sparebanken Øst benytter risikovekter på 35 prosent på boliglån med belåningsgrad 80 prosent eller lavere, mens banker som benytter IRB-modeller har risikovekter på om lag 21 prosent. På lån til næringsseiendom benytter banken risikovekter fra 100 prosent, mens banker som benytter IRB-modeller har risikovekter på om lag 40 prosent.

Ny og mer risikofølsom standardmetode for beregning av kapitalbehov for kredittrisiko («Basel IV») ble vedtatt av EU Parlamentet 24. april 2024. Forordningen (CRR3) vil tre i kraft i EU 1. januar 2025, mens implementeringsfristen for direktivet (CRD6) er 18 måneder etter publisering i Official Journal. Departementets mål er at ny standardmetode og de øvrige endringene i CRR3 skal gjelde i Norge samtidig som i EU, dvs. fra 1. januar 2025.

Basert på foreløpige vurderinger forventer banken at den nye og mer risikofølsomme standardmetode («Basel IV») vil gi banken bedre konkurransevilkår med lavere kapitalbehov i pilar 1. Det forventes at dagens forskjellsbehandling av banker som benytter standardmetoden, sammenlignet med banker som kan benytte IRB-modeller for hele eller deler av sine utlånsporteføljer, vil reduseres. Imidlertid forventes det at banker som Sparebanken Øst fortsatt vil ha en konkurranseulemppe som følge av forskjellsbehandling. Sparebanken Øst arbeider for at rammevilkårene for norske banker skal bli likere og at bankene får samme konkurransevilkår.

Datterselskaper

Samtlige datterselskaper er 100 prosent eid av Sparebanken Øst og inngår i bankens konsernregnskap.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Boligkredittselskapet er gjennom markedet en svært viktig aktør for å sikre konsernet en langsiktig og gunstig markedsfinansiering. Ved utgangen av tredje kvartal har selskapet en forvaltningskapital på 20,0 milliarder kroner som består i all hovedsak av 1. prioritets pantelån i bolig finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett og trekkrettighet fra morbanken. Selskapet har lav belåningsgrad i sikkerhetsmassen (LTV). Belåningsgraden ved utgangen av tredje kvartal 46,6 prosent. Til sammenligning var belåningsgraden 45,3 prosent ved utgangen av tredje kvartal 2023. Hittil i år har selskapet et overskudd på 92,9 millioner kroner mot 64,5 millioner kroner i samme periode i 2023. Selskapet har ingen ansatte, men leier tjenester fra Sparebanken Øst.

AS Finansiering sitt hovedprodukt er salgspant-finansiering av bruktbil. Ved utgangen av tredje kvartal har selskapet en forvaltningskapital på 2,8 milliarder kroner. Hittil i år har selskapet et overskudd på 41,8 millioner kroner mot 31,9 millioner kroner i samme periode i 2023. Selskapet har 15 ansatte tilsvarende 15 årsverk.

Sparebanken Øst Eiendom AS er forvalter av eiendommer tilhørende banken. Selskapets driftsinntekter utgjør 4,8 millioner kroner hittil i år mot 4,7 millioner i samme periode i 2023. Selskapet har hittil i år et overskudd på 2,1 millioner kroner mot 1,6 millioner kroner i samme periode i 2023. Selskapet har 1,2 ansatte tilsvarende 1,2 årsverk.

Øst Prosjekt AS har som hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjementer i morbanken. Hittil i år har selskapet et underskudd på 0,3 millioner kroner mot et underskudd på 0,4 millioner kroner i samme periode i 2023.

Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS Accounting Standards godkjent av EU (herunder IAS 34 Interim Financial Reporting). Kvartalsregnskapet er ikke revidert. Det vises til note 1 for omtale.

Utbyttepolitikk

Styret har vurdert bankens utbyttepolitikk i lys av bankens soliditet og risikotoleranse. Nye regler for beregning av kapital for standardbankene fra og med 1. januar 2025 er hensyntatt og styret har besluttet at en videreføring av gjeldende utbyttepolitikk er forsvarlig.

Sparebanken Øst har som økonomisk mål for vår virksomhet å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på bankens egenkapital og skape verdier for egenkapitalbeviserne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og

verdistigning på egenkapitalbevisene. Vi vil arbeide for at vår utbyttepolitikk over tid fører til stabil eierbrøk.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviserne og samfunnskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

Vi vil sikte mot at inntil 100 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviserne utbetales som utbytte de neste årene, dog opprettholdes at inntil 50 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviserne utbetales som utbytte i et langsiktig perspektiv.

Vi tar videre sikte på å utdele utbytte på bankens grunnfond i form av gaver til allmenntilgjengelige formål, gavefond og/eller stiftelse med allmenntilgjengelige formål med inntil 100 prosent av overskuddet tilordnet grunnfondet de neste årene, dog opprettholdes at inntil 50 prosent av overskuddet tilordnet grunnfondet kan utdeles som utbytte på bankens grunnfond i form av gaver til allmenntilgjengelige formål, gavefond og/eller stiftelse med allmenntilgjengelige formål i et langsiktig perspektiv.

Ved fastsettelsen av utbytter vil det bli tatt hensyn til bankens resultatutvikling, markedssituasjon, stabilitet i utbytte samt behov for kjernekapital.

Avkastningsmål på egenkapitalen (ROE)

Styret i Sparebanken Øst har vedtatt nytt avkastningsmål fra og med 2024. Avkastningsmålet er økt fra tidligere 9 prosent til 10 prosent over tid. Gitt forventninger om endringer i regulatoriske rammebetingelser for standardmetodebanker, er det styrets vurdering at et avkastningsmål de neste årene på 10 prosent er en riktig målsetting for Sparebanken Øst.

Makrosituasjonen

Den makroøkonomiske situasjonen i Norge er relativt uforandret hittil i 2024 og veksten i økonomien har siden midten av 2022 vært beskjeden. Høy inflasjon og flere renteøkninger fra Norges Bank har bidratt til å redusere etterspørselen i norsk økonomi. Inflasjonen er redusert betydelig og konsumprisindeksen var opp 3 prosent (KPI) i perioden september 2023 til september 2024. Kjerneinflasjonen (KPI-JAE) var i samme periode 3,1 prosent. Dette er mer enn en halvering siden toppen i 2022. Siden nyttår har den norske kronen svekket seg rundt 5,3 prosent mot euroen og mot dollar er svekkelsen om lag 6,7 prosent. Norges Bank har holdt styringsrenten uendret på 4,5 prosent så langt i 2024. Pengemarkedet har vært meget stabilt i 2024.

Antallet sysselsatte og arbeidsledige har holdt seg nokså uendret i 2024, og ligger nå i nærheten av gjennomsnitt for 2010-tallet. SSBs arbeidskraftundersøkelse for august viser et arbeidsledigheten ligger på 4,0 prosent, som er en økning på 0,2 prosentpoeng siden årsskiftet. Dette er lavt sammenlignet med f.eks. EU med rundt 6 prosent og Sverige med over 8 prosent. Et relativt stramt arbeidsmarked, svak vekst i produktiviteten og svak krone sammenlignet med våre

viktigste handelspartnere er faktorer som kan gjøre det vanskeligere å få inflasjonen ned til målet på 2 prosent. Dette kan medføre at renten holdes høyere over lengre tid.

Den økonomiske veksten hos Norges handelspartnere er relativt svak, og det er få tegn til særlig økt tempo i veksten for EU-området og i USA i tiden fremover. Konfliktene i Midtøsten og krigen i Ukraina har så langt ikke spredd seg til nabolandene og oljeprisene er relativt stabile. Dette er positivt for norsk og internasjonal økonomi.

Boliginvesteringene i Norge falt med 21 prosent i 2023 og har falt ytterligere i 2024, og er nå nær 30 prosent lavere enn for to år siden. Boligprisene økte med 0,8 prosent i 3. kvartal 2024, og prisene økte i 9 av 11 regioner. Så langt i 2024 har boligprisene i Norge steget med 7,6 prosent. Norges Bank forventer at boligprisene vil å stige med 5,4 prosent i 2025, 8,1 prosent i 2026 og 6,4 prosent i 2027. Reduserte boliginvesteringer påvirker etterspørselen etter boliglån negativt. Kredittveksten til husholdningene har steget noe de siste månedene og var 3,8 prosent i august 2024. Før pandemien var denne veksten nær 6 prosent (kilde: SSB m.fl.).

Fremtidsutsikter

Sparebanken Øst har et overordnet økonomisk måltall for avkastning på egenkapitalen på 10 prosent over tid. Flere forhold påvirker dette måltallet.

- Nye regler for kapitalkrav («Basel IV») gir små og mellomstore banker (standardmetode-banker) økt konkurransekraft og bedre kapitaleffektivitet sammenlignet med banker som benytter IRB-metoden. Departementets mål er at ny standardmetode og de øvrige endringene i CRR3 skal gjelde i Norge samtidig som i EU, dvs. fra 1. januar 2025.
- Betydelig oppmerksomhet på lønnsom og bærekraftig vekst i utlån til kunder. Slik vekst vil over tid kunne variere med blant annet markedsf forhold og etterspørsel.
- Effektiv bankdrift med stor vekt på innovasjon og kostnadskontroll står sentralt.
- Det er etablert en sterk kultur for risikostyring og internkontroll.

En rekke risikoer og usikkerhet er knyttet til bankdriften. Banken har imidlertid en meget solid kapitalbase med betydelig tapsabsorberende evne og en robust forretningsmodell.

- Utlån til privatpersoner med pant i bolig utgjør rundt 90 prosent av samlede utlån i banken. Negativ utvikling i norsk økonomi kan påvirke husholdningens betjeningsevne negativt. Relativt lav belåningsgrad gir imidlertid betydelig risikoreduserende effekt.

- Utlån til bedrifter skjer innenfor bankens primære markedsområde med hovedfokus på utlån med pant i fast eiendom. En konservativ holdning til avkastningskrav (yield) og sterkt vekt på langsiktig betjeningsevne bidrar til robusthet i porteføljen.
- Makroøkonomiske forhold kan medføre endringer i finansielle priser (spread), som igjen vil påvirke markedsverdien på bankens likviditetsportefølje. Markedsforhold kan påvirke verdien på bankens beholdning av finansielle og strategiske aksjeposter.
- Vedvarende generell høy pris- og lønnsvekst og økte kostnader knyttet til drift og investering i teknologi og regulatoriske krav vil kunne påvirke bankens kostnadsutvikling negativt.
- Regulatorisk usikkerhet knyttet til kapitalstrukturen i sparebanksektoren utredes av Sparebankutvalget nedsatt av

Finansdepartementet. Utvalget avgir sin utredning 15. november 2024. Bankenes kapital situasjon og utbytteevne kan bli påvirket av utvalgets konklusjoner.

Styret legger til grunn at Sparebanken Øst skal være en selvstendig og uavhengig sparebank fremover. Styret vurderer at bankens lokalisering på det sentrale Østlandsområdet på kort og lang sikt gir unik markedstilgang i et stort og voksende marked, samt bred tilgang til nødvendig kompetanse til å drive og utvikle banken fremover. Styret anerkjenner at geopolitiske forhold medfører økt usikkerhet om fremtidig økonomisk utvikling i Norge og internasjonalt. Sparebanken Øst er godt rustet til å møte denne usikkerheten. Styrets samlede vurdering av risiko og kapitalbehov tilsier at banken både har utbytteevne og handlingsrom for utlånsvekst fremover.

Hokksund, 30. september 2024

Drammen, 31. oktober 2024

Øivind Andersson
leder

Cecilie Hagby
nestleder

Lina Andal Sørby
medlem

Jorund Rønning Indrelid
medlem

Arne K. Stokke
medlem

Ole B. Hoen
medlem

Håvard Saastad
ansattes repr.

Sissel Album Fjeld
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

Resultatregnskap konsern

(Beløp i mill.)	Note	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		604,4	521,5	1.792,2	1.398,1	1.962,2
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi		88,5	74,2	247,2	195,5	282,7
Rentekostnader		454,3	381,5	1337,0	980,8	1.416,1
Netto renteinntekter	7	238,7	214,1	702,4	612,9	828,8
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		23,1	21,4	66,4	69,3	90,9
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		12,6	12,0	36,9	35,4	47,6
Utbytte		0,1	0,1	84,5	45,9	45,9
Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	8	11,5	19,1	-20,6	-17,8	-3,3
Andre driftsinntekter		0,6	0,6	1,4	1,7	2,0
Netto andre driftsinntekter		22,7	29,2	94,7	63,7	88,0
Lønn og andre personalkostnader		52,2	53,1	142,0	140,4	194,7
Avskrivning/nedskrivning varige og immaterielle eiendeler		6,7	7,1	20,4	21,4	29,0
Andre driftskostnader		32,7	28,0	103,3	90,6	122,3
Sum driftskostnader	9	91,6	88,2	265,7	252,4	345,9
Resultat før tap		169,8	155,2	531,5	424,2	570,9
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	5	4,8	2,4	9,7	3,9	6,7
Resultat før skattekostnad		165,0	152,8	521,8	420,3	564,2
Skattekostnad		36,1	33,2	110,9	92,6	123,7
Resultat etter skatt		128,9	119,5	410,9	327,7	440,6
Hybridkapitaleierernes andel av resultatet		7,4	8,4	23,1	21,6	29,3
EK-beviseierernes og grunnfondets andel av resultatet		121,5	111,1	387,9	306,1	411,3
Resultat etter skatt		128,9	119,5	410,9	327,7	440,6
Resultat pr. egenkapitalbevis		1,68	1,53	5,35	4,22	5,67
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis		1,68	1,53	5,35	4,22	5,67

Totalresultat konsern

(Beløp i mill.)	Note	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Resultat etter skatt		128,9	119,5	410,9	327,7	440,6
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner		0,0	0,0	0,0	0,0	-20,3
Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres		0,0	0,0	0,0	0,0	5,1
Totalresultat		128,9	119,5	410,9	327,7	425,4

Balanse konsern

(Beløp i mill.)	Note	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	10	232,9	497,4	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	23,7	11,1	16,5
Utlån til kunder	2,5,10,11	38.068,7	37.390,8	37.877,1
Sertifikater og obligasjoner	10,11	6.498,8	6.230,4	5.914,0
Finansielle derivater	10,11	92,6	46,6	67,6
Aksjer og andeler	10,11	862,9	786,5	809,6
Immaterielle eiendeler		27,3	32,4	33,0
Investerings eiendommer		12,9	13,1	13,1
Varige driftsmidler		121,2	121,8	122,8
Leierettigheter		35,0	40,9	40,2
Andre eiendeler		107,6	207,8	67,4
Sum eiendeler		46.083,7	45.378,7	45.378,6
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	194,9	249,9	219,6
Innskudd fra kunder	2,10	16.753,3	15.374,1	15.860,8
Verdipapirgjeld	10,12	21.824,7	22.110,6	21.658,5
Finansielle derivater	10,11	115,6	287,6	147,4
Annen gjeld		164,7	436,7	433,8
Pensjonsforpliktelser		60,2	52,7	60,2
Betalbar skatt		112,5	92,5	126,7
Utsatt skatt		4,4	1,3	4,5
Avsetninger ubenyttede kreditter og garantier		1,0	1,3	1,5
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	10	36,4	42,1	41,5
Etterstilte seniorobligasjoner	10,12	1.506,0	1.504,1	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	10,12	402,4	402,3	402,4
Sum gjeld		41.176,1	40.555,3	40.465,0
Innskutt egenkapital		595,1	595,1	595,1
Hybridkapital		351,3	353,5	353,7
Opptjent egenkapital		3.961,1	3.874,9	3.964,8
Sum egenkapital		4.907,6	4.823,4	4.913,6
Sum gjeld og egenkapital		46.083,7	45.378,7	45.378,6

Endring egenkapital konsern

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital		Opptjent egenkapital						
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevning-fond	Grunnfonds-kapital	Fond for				
							Gave-fond	urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat	
30.09.2024											
Egenkapital pr. 31.12.2023	4.913,6	207,3	387,8	353,7	473,0	2.630,3	38,1	399,7	423,8	0,0	
Ordinært resultat	410,9	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	387,9	
Totalresultat	410,9	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	387,9	
Utbytte til EK-bevisiere 2023 vedtatt	-111,9	0,0	0,0	0,0	-111,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gaver til allmenntilgittige formål 2023 vedtatt	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0	
Betalte renter på hybridkapital	-25,2	0,0	0,0	-25,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Utstedelse av ny hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Innløsning av hybridkapital	-150,2	0,0	0,0	-150,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egenkapital pr. 30.09.2024	4.907,6	207,3	387,8	351,3	361,1	2.350,7	38,1	399,7	423,8	387,9	

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital		Opptjent egenkapital					
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevning-fond	Grunnfonds-kapital	Fond for			
							Gave-fond	urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat
30.09.2023										
Egenkapital pr. 31.12.2022	4.792,3	207,3	387,8	352,9	443,0	2.555,3	38,1	397,3	410,7	0,0
Ordinært resultat	327,7	0,0	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	306,1
Totalresultat	327,7	0,0	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	306,1
Utbytte til EK-bevisiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmenntilgittige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-20,3	0,0	0,0	-20,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.09.2023	4.823,4	207,3	387,8	353,5	364,2	2.358,5	38,1	397,3	410,7	306,1

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital		Opptjent egenkapital					
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Over-kurs	Fonds-obligasjon	Utjevning-fond	Grunnfonds-kapital	Fond for			
							Gave-fond	urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Udisponert resultat
31.12.2023										
Egenkapital pr. 31.12.2022	4.792,3	207,3	387,8	352,9	443,0	2.555,3	38,1	397,3	410,7	0,0
Ordinært resultat	440,6	0,0	0,0	29,3	112,9	282,1	0,0	2,4	13,9	
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-15,2	0,0	0,0	0,0	-4,1	-10,3	0,0	0,0	-0,8	
Totalresultat	425,4	0,0	0,0	29,3	108,8	271,8	0,0	2,4	13,1	
Utbytte til EK-bevisiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0	
Gaver til allmenntilgittige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0	
Betalte renter på hybridkapital	-27,8	0,0	0,0	-27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egenkapital pr. 31.12.2023	4.913,6	207,3	387,8	353,7	473,0	2.630,3	38,1	399,7	423,8	

Kontantstrømoppstilling konsern

(Beløp i mill.)	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Driftsaktiviteter			
Resultat før skattekostnad	521,8	420,3	564,2
Justert for:			
Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader	302,4	169,2	12,1
Netto inn-/utbetaling av lån til kunder	-201,1	-565,3	-1.043,5
Endring i sertifikater og obligasjoner	-578,7	-584,7	-264,9
Verdiendring aksjer og andeler	29,5	9,6	-19,8
Netto endring finansielle derivater (netto eiendeler og gjeld)	2,1	16,1	40,3
Netto endring i andre eiendeler	-40,1	-114,8	36,5
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	621,0	-546,5	93,2
Netto endring i annen gjeld	-556,5	-5,9	-23,8
Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler og leierettigheter	20,4	21,4	29,0
Nedskrivning av finansielle eiendeler	3,5	-4,8	-3,5
Amortisering finansieringsaktiviteter målt til amortisert kost	-11,6	-12,4	-16,5
Netto gevinst/tap fra investeringsaktiviteter	-3,1	-0,1	-0,1
Netto gevinst/tap fra finansieringsaktiviteter	0,4	2,1	2,2
Periodens betalte skatt	-125,2	-90,3	-89,8
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	-15,2	-1.286,0
Investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-3,9	-9,6	-12,6
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0,2	0,9	0,9
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-1,7	-6,6	-10,2
Utbetaling ved kjøp av finansielle investeringer	-83,6	0,0	6,2
Innbetaling ved salg av finansielle investeringer	3,9	0,0	0,0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-85,2	-15,2
Finansieringsaktiviteter			
Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner	-27,3	-27,3	-54,5
Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer	-3.209,4	-2.377,2	-3.768,3
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer	3.297,3	3.811,5	4.561,5
Utbetaling av utbytte	-111,9	-78,8	-78,8
Utbetaling ved tilbakebetaling av hybridkapital	-150,2	-200,7	-200,7
Innbetaling ved utstedelse av hybridkapital	150,0	200,0	200,0
Betalte renter på hybridkapital	-25,2	-20,3	-27,8
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-76,8	1.307,2
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	-177,2	5,9
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.	433,8	502,5	502,5
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt*	256,6	508,5	433,8

*Likviditetsbeholdningen inkluderer 232,9 mill kontanter og fordringer på sentralbanker og 23,7 mill. i utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Tilleggsinformasjon til driftsaktiviteter vedrørende renter og utbytteinntekter	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Renteinnbetalinger	2.038,1	1.562,5	2.204,4
Renteutbetalinger	1.043,5	719,2	1.388,4
Mottatt utbytte	84,5	45,9	45,9

Note K1 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for konsernet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting (IFRS).

Beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn ved avleggelsen av regnskapet fremkommer i årsrapporten for 2023. Regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i all vesentlighet uendret fra årsregnskapet for 2023.

Alle beløp er oppgitt i mill. kroner og vedrører konsernet dersom ikke annet er angitt spesifikt.

Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Vurderinger og anvendelse av estimater

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. For nærmere redegjørelse vises til årsrapport 2023, note 3 vurderinger og anvendelse av estimater.

Note K2 Driftssegmenter

Segmentrapporteringen er basert på bankens interne rapporteringsformat, hvor morbank og boligkreditselskapet er splittet i privatmarked, bedriftsmarked og finans. I tillegg kommer øvrige datterselskap, samt et ikke rapporterbart segment med poster som ikke er fordelt til øvrige segmenter.

Resultat

30.09.2024	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	342,5	115,8	-17,7	113,4	1,0	148,5	-1,0	702,4
Andre inntekter	41,2	3,6	2,6	-18,4	4,8	66,7	-5,7	94,7
Driftskostnader	51,3	10,3	0,0	31,9	3,1	175,1	-6,1	265,7
Resultat før tap	332,3	109,1	-15,2	63,1	2,7	40,1	-0,7	531,5
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	3,2	-0,7	0,0	7,3	0,0	-0,1	0,0	9,7
Resultat før skattekostnad	329,1	109,8	-15,2	55,7	2,7	40,3	-0,7	521,8
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	14,0	0,6	96,4	-0,2	110,9
Resultat etter skatt	329,1	109,8	-15,2	41,7	2,1	-56,2	-0,5	410,9

30.09.2023	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	318,1	113,9	-24,5	96,0	0,2	109,5	-0,3	612,9
Andre inntekter	47,0	3,2	-16,1	-18,8	4,7	49,1	-5,4	63,7
Driftskostnader	52,1	10,4	0,0	29,9	2,9	162,4	-5,3	252,4
Resultat før tap	313,0	106,7	-40,6	47,3	2,0	-3,9	-0,3	424,2
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-2,6	1,9	0,0	4,7	0,0	-0,1	0,0	3,9
Resultat før skattekostnad	315,5	104,9	-40,6	42,6	2,0	-3,8	-0,3	420,3
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	10,7	0,4	81,5	-0,1	92,6
Resultat etter skatt	315,5	104,9	-40,6	31,9	1,6	-85,3	-0,2	327,7

31.12.2023	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	423,4	155,3	-33,7	131,7	0,5	152,3	-0,7	828,8
Andre inntekter	61,3	4,3	-5,7	-25,5	6,2	54,3	-7,0	88,0
Driftskostnader	72,0	14,5	0,0	42,1	3,8	220,7	-7,2	345,9
Resultat før tap	412,7	145,1	-39,4	64,1	2,8	-14,0	-0,5	570,9
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-4,6	3,3	0,0	8,0	0,0	-0,1	0,0	6,7
Resultat før skattekostnad	417,3	141,8	-39,4	56,0	2,8	-13,9	-0,5	564,2
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	14,2	0,6	108,9	-0,1	123,7
Resultat etter skatt	417,3	141,8	-39,4	41,8	2,2	-122,9	-0,4	440,6

Balanse

30.09.2024	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til kunder	30.909,4	3.763,9	0,0	2.786,4	0,0	617,1	-8,0	38.068,7
Andre eiendeler	2,7	0,0	6.509,3	60,1	86,8	4.161,6	-2.805,4	8.014,9
Sum eiendeler	30.912,1	3.763,9	6.509,3	2.846,4	86,8	4.778,7	-2.813,5	46.083,7
Innskudd fra kunder	10.699,5	2.902,4	3.041,7	0,0	0,0	148,0	-38,4	16.753,3
Annen gjeld/mellomregning	20.212,6	861,5	3.467,5	2.353,3	9,4	-93,2	-2.388,3	24.422,8
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	493,1	77,4	4.723,8	-386,8	4.907,6
Sum gjeld og egenkapital	30.912,1	3.763,9	6.509,3	2.846,4	86,8	4.778,7	-2.813,5	46.083,7

30.09.2023	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	30.243,9	3.799,8	0,0	2.730,1	0,0	645,0	-27,9	37.390,8
Andre eiendeler	3,7	0,0	6.702,6	57,9	105,5	3.905,5	-2.787,2	7.987,9
Sum eiendeler	30.247,6	3.799,8	6.702,6	2.787,9	105,5	4.550,5	-2.815,2	45.378,7
Innskudd fra og gjeld til kunder	10.707,0	2.981,6	1.577,4	0,0	0,0	163,5	-55,5	15.374,1
Annen gjeld/mellomregning	19.540,6	818,2	5.125,1	2.304,6	30,8	-264,6	-2.373,5	25.181,2
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	483,3	74,7	4.651,6	-386,2	4.823,4
Sum gjeld og egenkapital	30.247,6	3.799,8	6.702,6	2.787,9	105,5	4.550,5	-2.815,2	45.378,7

31.12.2023	PM	BM	Finans	AS Finansiering	Sparebanken Øst Eiendom AS	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til kunder	30.721,2	3.775,8	0,0	2.759,6	0,0	628,4	-7,9	37.877,1
Andre eiendeler	3,4	0,0	6.072,3	63,6	86,0	4.103,2	-2.826,9	7.501,5
Sum eiendeler	30.724,6	3.775,8	6.072,3	2.823,2	86,0	4.731,6	-2.834,8	45.378,6
Innskudd fra kunder	10.698,3	3.038,5	2.020,8	0,0	0,0	139,6	-36,3	15.860,8
Annen gjeld/mellomregning	20.026,3	737,3	4.051,5	2.371,8	10,7	-181,2	-2.412,2	24.604,2
Egenkapital	0,0	0,0	0,0	451,4	75,3	4.773,2	-386,2	4.913,6
Sum gjeld og egenkapital	30.724,6	3.775,8	6.072,3	2.823,2	86,0	4.731,6	-2.834,8	45.378,6

Note K2 Driftsegmenter (forts.)

Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Lønnstagere	10.078,3	10.077,9	9.975,6
Offentlig forvaltning	682,1	348,8	333,5
Jordbruk, skogbruk, fiske etc.	114,1	106,2	139,7
Industri og bergverk, kraft og vannfors.	1.134,5	1.014,3	1.131,5
Bygg og anlegg	578,1	614,4	647,4
Varehandel/hotell og restaurant	424,0	424,4	477,1
Transport/kommunikasjon	229,1	186,1	175,2
Forr.m. finans tjenesteyting	1.056,0	741,2	924,6
Tjenesteytende næringer ellers	1.426,5	859,1	870,1
Omsetning og drift av fast eiendom	917,8	897,9	1.057,0
Utlandet	112,7	103,7	129,3
Sum innskudd fra kunder	16.753,3	15.374,1	15.860,8

Utlån, garantier og trekkfasiliteter fordelt på sektor og næring

	Brutto utlån			Garantier			Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter		
	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Lønnstagere	34.274,6	33.552,3	34.061,6	0,3	0,7	0,6	3.830,8	3.867,0	3.865,0
Offentlig forvaltning	7,1	7,2	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruk, skogbruk, fiske etc.	97,6	90,0	93,5	0,3	0,3	0,3	17,2	16,3	15,7
Industri og bergverk, kraft og vannfors.	20,6	55,5	50,3	0,1	0,3	0,1	22,2	9,0	4,8
Bygg og anlegg	765,2	587,9	551,5	5,4	7,3	4,8	49,9	51,1	74,9
Varehandel/hotell og restaurant	77,5	106,7	93,5	5,8	6,6	5,4	19,1	20,7	23,4
Transport/kommunikasjon	17,4	14,8	14,1	4,3	3,8	3,8	2,8	2,7	2,2
Forr.m. finans tjenesteyting	121,4	134,8	133,1	2,9	2,9	2,9	4,6	5,0	5,3
Tjenesteytende næringer ellers	498,9	444,8	468,3	1,3	1,6	1,6	18,3	21,7	19,8
Omsetning og drift av fast eiendom	2.293,1	2.487,8	2.502,5	10,8	7,4	7,4	14,5	13,4	21,5
Utlandet	7,3	16,1	10,0	0,0	0,0	0,0	1,6	2,6	2,7
Totalt	38.180,6	37.497,9	37.985,5	31,1	30,7	26,7	3.981,0	4.009,4	4.035,0

Geografisk fordeling av utlån kunder

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Drammen	7.288,3	7.384,8	7.370,5
Øvre Eiker	2.450,6	2.211,6	2.252,5
Buskerud for øvrig	2.647,4	2.517,7	2.540,8
Asker	4.704,4	4.348,6	4.596,7
Akershus for øvrig	5.060,7	4.974,8	5.081,5
Oslo	7.005,2	7.308,8	7.272,8
Østfold	2.087,0	1.984,9	1.994,9
Vestfold	3.379,7	3.085,4	3.191,0
Resten av landet	3.550,1	3.665,1	3.674,7
Utlandet	7,3	16,1	10,0
Brutto utlån til kunder	38.180,6	37.497,9	37.985,5

Note K3 Kapitaldekning

Konsernet benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden. Engasjementsbeløp for derivater beregnes etter standardisert metode (SA-CCR).

Konsernets ansvarlige kapital skal til en hver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med bankens aksepterte risikotoleranse. Det henvises for øvrig til bankens Pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Øst sin nettside.

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Ren kjernekapital			
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	4.168,3	4.163,8	4.559,9
Fradragsposter i ren kjernekapital			
Godkjenning for erverv av egne egenkapitalbevis	0,0	-28,3	-28,3
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-7,9	-7,6	-7,2
Utbytter	0,0	0,0	-391,6
Goodwill inkludert i verdsettelse av signifikante investeringer	-304,9	-230,8	-247,6
Immaterielle eiendeler	-27,3	-32,4	-33,0
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Andre fradrag i ren kjerne	-65,1	-58,2	-65,7
Sum ren kjernekapital	3.763,2	3.806,5	3.786,6
Øvrig kjernekapital			
Fondsobligasjoner	350,0	350,0	350,0
Fradragsposter i øvrig kjernekapital			
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum øvrig kjernekapital	350,0	350,0	350,0
Sum kjernekapital	4.113,2	4.156,5	4.136,6
Tilleggskapital			
Ansvarlig lån	400,0	400,0	400,0
Fradragsposter i tilleggskapital			
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum tilleggskapital	400,0	400,0	400,0
Netto ansvarlig kapital	4.513,2	4.556,5	4.536,6

Note K3 Kapitaldekning (forts.)

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Stater og sentralbanker	0,0	0,0	0,0
Lokale og regionale myndigheter	60,7	0,0	0,0
Offentlig eide foretak	0,0	0,0	0,0
Multilaterale utviklingsbanker	0,0	0,0	0,0
Institusjoner	102,6	97,8	83,6
Foretak	132,0	87,4	118,3
Massemarkedsengasjementer	3.326,2	3.228,9	3.241,0
Engasjementer med pant i eiendom	12.981,0	12.929,0	13.128,7
Forfalte engasjementer	205,4	189,1	232,1
Høyrisikoengasjementer	808,3	520,1	597,1
Obligasjoner med fortrinnsrett	482,1	476,4	448,3
Andeler i verdipapirfond	0,0	0,0	0,0
Egenkapitalposisjoner	784,1	773,1	750,0
Øvrige engasjementer	186,8	200,6	195,0
Verdipapirisering	0,0	0,0	0,0
Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko	19.069,2	18.502,2	18.794,1
Beregningsgrunnlag valutarisiko	0,0	0,0	0,0
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.456,4	1.411,3	1.456,4
Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)	23,3	13,0	28,3
Fradrag i beregningsgrunnlaget	0,0	0,0	0,0
Sum beregningsgrunnlag	20.548,9	19.926,5	20.278,7
Ren kjernekapitaldekning	18,31 %	19,10 %	18,67 %
Kjernekapitaldekning	20,02 %	20,86 %	20,40 %
Kapitaldekning	21,96 %	22,87 %	22,37 %
Buffere			
Bevaringsbuffer	513,7	498,2	507,0
Motsyklisk buffer	513,7	498,2	507,0
Systemrisikobuffer	924,7	597,8	912,5
Buffer for systemviktige banker	0,0	0,0	0,0
Sum bufferkrav	1.952,1	1.594,1	1.926,5
Tilgjengelig bufferkapital	2.838,5	2.909,8	2.874,0
Uvektet kjernekapitalandel	8,72 %	8,93 %	8,89 %

Note K4 Kreditrisiko

Risikoklassifisering av person- og foretakskunder er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen. Kundene klassifiseres basert på scoremodeller utviklet med statistiske metoder som estimerer sannsynlighet for mislighold (PD). Modellene er basert på informasjon om kundens økonomi og adferd.

Risikoklassifiseringen skjer ved nye lånesaks vurderinger og deretter ved månedlig reklassifisering på bakgrunn av tilgjengelig informasjon om endring i kundens økonomi og adferd.

Risikoklassifiseringen består av 11 kategorier fra A til K, hvor risikoklasse A representerer laveste kredittrisiko og risikoklasse I representerer høyeste risiko for ikke misligholdte kunder.

Risikoklasse J og K består av engasjementer hvor det foreligger objektive bevis på mislighold og engasjementene er under spesiell oppfølging.

Sannsynlighet for mislighold (12 måneders PD) per risikoklasse

Risikoklasse	Fra og med	Til
A	0,00 %	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,50 %
F	1,50 %	2,75 %
G	2,75 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J og K	99,99 %	100,00 %

	Brutto utlån**	Garanti-ansvar	Trekk-fasiliteter	Sum Engasjementer	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetning Trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetning Trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetning trinn 3*
30.09.2024											
A	14.055,3	15,7	1.588,5	15.659,4	37	15.628,5	1,3	30,9	0,0	0,0	0,0
B	13.939,7	5,3	2.182,4	16.127,5	38	15.985,4	3,2	142,1	0,2	0,0	0,0
C	5.534,8	3,5	164,8	5.703,0	14	5.521,4	2,9	181,6	0,5	0,0	0,0
D	1.739,6	1,3	24,1	1.765,0	4	1.323,8	1,0	441,2	1,5	0,0	0,0
E	1.046,1	3,0	9,2	1.058,3	3	829,9	0,9	228,4	1,5	0,0	0,0
F	924,6	0,4	4,2	929,1	2	684,2	1,5	244,9	1,6	0,0	0,0
G	356,5	0,0	1,3	357,8	1	216,2	0,8	141,6	1,0	0,0	0,0
H	142,7	0,0	0,0	142,7	0	37,9	0,2	104,9	1,2	0,0	0,0
I	179,3	0,0	6,2	185,5	0	15,7	0,5	169,8	6,0	0,0	0,0
J	82,4	0,0	0,1	82,5	0	0,0	0,0	0,0	0,0	82,5	0,0
K	178,6	0,0	0,0	178,6	0	0,0	0,0	0,0	0,0	178,6	87,0
Ufordelt	0,9	1,9	0,2	3,0	0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	38.180,6	31,1	3.981,0	42.192,7	100	40.246,0	12,3	1.685,5	13,5	261,2	87,0

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsavsetninger på 86,9 mill. kroner

** Brutto utlån inkluderer både utlån til amortisert kost og virkelig verdi

	Brutto utlån**	Garanti-ansvar	Trekk-fasiliteter	Sum Engasjementer	%	Engasjement trinn 1	Tapsavsetning Trinn 1	Engasjement trinn 2	Tapsavsetning Trinn 2	Engasjement trinn 3	Tapsavsetning trinn 3*
30.09.2023											
A	13.563,4	14,2	1.448,8	15.026,4	36	14.996,8	1,0	29,7	0,0	0,0	0,0
B	14.641,4	6,9	2.355,5	17.003,8	40	16.878,7	3,4	125,1	0,1	0,0	0,0
C	4.891,5	3,9	147,5	5.043,0	12	4.915,0	2,2	127,9	0,2	0,0	0,0
D	1.474,5	0,6	33,6	1.508,7	4	1.212,0	0,9	296,7	0,8	0,0	0,0
E	1.091,3	0,8	10,8	1.102,9	3	884,2	1,1	218,7	1,1	0,0	0,0
F	895,7	0,3	8,2	904,2	2	677,0	1,6	227,2	1,6	0,0	0,0
G	378,9	1,6	1,3	381,8	1	267,3	0,9	114,5	1,4	0,0	0,0
H	145,2	0,0	0,4	145,7	0	47,4	0,3	98,3	1,3	0,0	0,0
I	175,5	0,0	2,8	178,3	0	16,4	0,4	161,9	7,0	0,0	0,0
J	64,2	0,1	0,0	64,2	0	0,0	0,0	0,0	0,0	64,2	0,1
K	175,3	0,5	0,0	175,8	0	0,0	0,0	0,0	0,0	177,5	83,0
Ufordelt	0,9	1,9	0,4	3,2	0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	37.497,9	30,7	4.009,4	41.538,0	98	39.898,0	11,8	1.400,0	13,5	241,7	83,1

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsavsetninger på 81,6 mill. kroner

** Brutto utlån inkluderer både utlån til amortisert kost og virkelig verdi

Note K4 Kreditrisiko (forts.)

31.12.2023	Brutto utlån**	Garanti- ansvar	Trekk- fasiliteter	Sum Engasje- menter	%	Engasje- ment trinn 1	Taps- avsetning Trinn 1	Engasje- ment trinn 2	Taps- avsetning Trinn 2	Engasje- ment trinn 3	Taps- avsetning trinn 3*
A	13.556,9	11,8	1.509,3	15.078,0	36	15.059,7	1,1	18,4	0,0	0,0	0,0
B	14.818,1	3,7	2.324,1	17.145,9	41	16.990,7	3,5	155,2	0,2	0,0	0,0
C	5.146,4	5,7	132,3	5.284,4	13	5.150,1	2,5	134,3	0,3	0,0	0,0
D	1.492,4	0,4	40,2	1.533,0	4	1.155,9	0,9	377,1	1,6	0,0	0,0
E	1.097,9	2,1	9,2	1.109,2	3	869,1	1,2	240,1	1,2	0,0	0,0
F	938,5	0,2	12,0	950,7	2	694,6	1,6	256,1	1,9	0,0	0,0
G	344,1	0,1	0,7	344,9	1	243,7	0,8	101,2	0,7	0,0	0,0
H	146,5	0,0	0,1	146,6	0	45,1	0,3	101,6	1,1	0,0	0,0
I	166,1	0,2	4,9	171,3	0	16,7	0,5	154,6	5,5	0,0	0,0
J	98,5	0,1	1,8	100,4	0	0,0	0,0	0,5	0,0	99,9	0,0
K	179,2	0,5	0,0	179,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	179,7	85,0
Ufordelt	0,9	1,9	0,4	3,2	0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	37.985,5	26,7	4.035,0	42.047,3	100	40.228,8	12,4	1.538,9	12,6	279,6	85,0

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsavsetninger på 83,7 mill. kroner

** Brutto utlån inkluderer både utlån til amortisert kost og virkelig verdi

Note K5 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

Tapskostnad

	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Endring modellberegnet avsetning trinn 1	-0,4	0,4	0,0	0,6	1,1
Endring modellberegnet avsetning trinn 2	0,9	0,1	1,0	-1,8	-2,7
Endring modellberegnet avsetning trinn 3	-0,4	-0,2	-0,1	0,6	0,4
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	1,9	1,7	6,5	5,8	8,0
Nye individuelle tapsavsetninger	1,1	2,0	4,9	6,2	9,3
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	2,3	2,8	8,1	11,1	14,3
Reversering av tidligere individuelle tapsavsetninger	-1,9	-4,4	-9,2	-16,1	-19,5
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for indiv. tapsavsetninger	2,5	1,6	2,6	2,0	1,7
Inngang på tidligere konstaterte tap	-1,3	-1,8	-4,1	-4,5	-6,2
Periodens amortiseringskostnad	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	4,8	2,4	9,7	3,9	6,7
- Herav tap på utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	1,7	-0,2	2,4	-1,6	-3,8
- Herav tap på utlån til næringskunder	0,4	0,9	0,5	0,8	2,2
- Herav tap på utlån AS Finansiering	2,7	2,0	7,3	4,7	8,0
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	-0,1	-0,2	-0,5	0,0	0,2

Endringer i tapsavsetninger

Konsern - 30.09.24	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.24	12,4	12,6	85,0	109,9
Overført til trinn 1	3,2	-2,9	-0,3	0,0
Overført til trinn 2	-0,6	1,4	-0,8	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-1,7	1,8	0,0
Netto endring	-3,4	5,0	8,6	10,2
Nye tap	5,0	1,8	0,7	7,6
Fraregnet tap	-4,2	-2,6	-8,0	-14,8
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 30.09.24	12,3	13,5	87,0	112,9
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	5,9	5,8	5,1	16,8
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	2,7	2,8	1,2	6,7
- Herav tapsavsetning på utlån AS Finansiering	3,0	4,6	80,8	88,4
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,3	0,0	1,0
Modellberegnet tapsavsetning	12,3	13,5	1,2	27,0
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	85,8	85,8

Note K5 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier (forts.)

Konsern - 30.09.23	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.23	11,2	15,3	86,7	113,2
Overført til trinn 1	3,7	-3,4	-0,3	0,0
Overført til trinn 2	-0,5	1,1	-0,5	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-2,2	2,3	0,0
Netto endring	-4,2	4,1	5,0	4,9
Nye tap	5,6	2,4	0,6	8,7
Fraregnet tap	-3,9	-3,9	-10,6	-18,3
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 30.09.23	11,8	13,5	83,1	108,4
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	6,0	7,1	3,8	16,8
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	2,0	1,6	1,5	5,1
- Herav tapsavsetning på utlån AS Finansiering	3,2	4,5	77,5	85,2
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,3	0,3	1,3
Modellberegnet tapsavsetning	11,8	13,5	1,5	26,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	81,6	81,6

Konsern - 31.12.23	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.23	11,2	15,3	86,7	113,2
Overført til trinn 1	3,7	-3,3	-0,3	0,0
Overført til trinn 2	-0,5	1,0	-0,5	0,0
Overført til trinn 3	-0,2	-2,4	2,5	0,0
Netto endring	-4,5	2,2	8,7	6,5
Nye tap	6,5	4,1	1,5	12,1
Fraregnet tap	-4,5	-4,8	-13,6	-22,8
Endring i risikomodell/parametere	0,6	0,4	0,0	1,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	12,4	12,6	85,0	109,9
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	6,0	4,9	3,7	14,6
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	2,5	2,4	1,5	6,5
- Herav tapsavsetning på utlån AS Finansiering	3,2	4,7	79,5	87,4
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,5	0,3	1,5
Modellberegnet tapsavsetning	12,4	12,6	1,3	26,2
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	83,7	83,7

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn

Tabellene under inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Konsern - 30.09.24	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.24	35.971,5	1.490,7	277,2	37.739,4
Overført til trinn 1	453,1	-439,5	-13,7	0,0
Overført til trinn 2	-752,8	792,0	-39,2	0,0
Overført til trinn 3	-42,1	-58,9	101,0	0,0
Netto endring	-132,4	-40,0	-37,5	-209,9
Nye utlån	15.099,3	324,5	9,6	15.433,4
Fraregnet utlån	-14.627,6	-415,4	-36,3	-15.079,4
Utgående balanse pr. 30.09.24	35.968,9	1.653,6	261,0	37.883,5
- Herav utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	29.999,0	1.082,6	75,6	31.157,2
- Herav utlån til næringskunder	3.541,6	291,1	19,0	3.851,6
- Herav utlån AS Finansiering	2.428,3	279,9	166,5	2.874,7
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	178,9	21,6	200,5

Note K5 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier (forts.)

Konsern - 30.09.23	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	35.129,5	1.272,1	215,0	36.616,5
Overført til trinn 1	383,5	-379,4	-4,1	0,0
Overført til trinn 2	-586,3	610,6	-24,3	0,0
Overført til trinn 3	-30,7	-72,8	103,5	0,0
Netto endring	-200,7	-81,5	-27,0	-309,2
Nye utlån	16.289,3	393,1	5,5	16.687,9
Fraregnet utlån	-15.315,9	-392,5	-27,3	-15.735,7
Utgående balanse pr. 30.09.23	35.668,6	1.349,7	241,2	37.259,5
- Herav utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	29.610,1	897,3	64,0	30.571,5
- Herav utlån til næringskunder	3.681,6	178,4	12,7	3.872,7
- Herav utlån AS Finansiering	2.376,9	274,0	164,4	2.815,3
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	199,6	42,6	242,2

Konsern - 31.12.23	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	35.129,5	1.272,1	215,0	36.616,5
Overført til trinn 1	361,5	-355,3	-6,2	0,0
Overført til trinn 2	-654,2	678,4	-24,2	0,0
Overført til trinn 3	-59,0	-83,5	142,5	0,0
Netto endring	-247,9	-92,5	-34,4	-374,8
Nye utlån	18.909,4	546,6	22,1	19.478,1
Fraregnet utlån	-17.467,8	-475,1	-37,5	-17.980,4
Utgående balanse pr. 31.12.23	35.971,5	1.490,7	277,2	37.739,4
- Herav utlån til personkunder i morbank og boligkreditselskap	30.008,5	946,7	79,6	31.034,8
- Herav utlån til næringskunder	3.569,0	259,3	29,3	3.857,6
- Herav utlån AS Finansiering	2.394,0	284,7	168,3	2.847,0
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	222,3	41,2	263,5

Modellberegnet forventet tap

De økonomiske utsiktene vurderes i all hovedsak uendret per utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med det som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

Sannsynlighetsvektingen av makrosenarioer ved beregning av modellberegnet forventet tap er holdt uendret ved utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023. Faktorene for de ulike scenarioene, som uttrykker størrelsen på forventet tap i optimistisk og pessimistisk scenario sammenlignet med forventet tap i forventet scenario, er holdt uendret ved utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

I tabellen under vises forventet tap i de forskjellige scenarioene samt sannsynlighetsvekt. Individuelt vurderte tapsavsetninger er uendret i de forskjellige scenarioene.

30.09.24 - Konsern	Sannsynlig- hetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	6,7	7,5	86,5	100,7
Forventet scenario	70 %	8,4	9,3	86,7	104,4
Pessimistisk scenario	30 %	21,6	23,2	87,8	132,6
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	12,3	13,5	87,0	112,9

Note K6 Misligholdte engasjementer kunder

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Betalingsmislighold (over 90 dager)			
Næring	9,6	7,0	10,9
+ Person	17,6	12,0	13,6
+ AS Financiering	150,3	143,4	146,5
= Brutto betalingsmislighold	177,4	162,4	171,0
- Tapsavsetninger	86,1	81,9	84,0
= Netto betalingsmislighold	91,4	80,5	87,0
Øvrige misligholdte engasjementer			
Næring	9,5	6,3	19,5
+ Person	58,0	52,1	67,3
+ AS Financiering	16,2	21,0	21,7
= Brutto øvrige misligholdte engasjementer	83,7	79,3	108,5
- Tapsavsetninger	1,0	1,2	1,0
= Netto øvrige misligholdte engasjementer	82,8	78,1	107,5
Misligholdte engasjementer			
Næring	19,1	13,3	30,4
+ Person	75,6	64,0	80,9
+ AS Financiering	166,5	164,4	168,3
= Brutto misligholdte engasjementer	261,2	241,7	279,6
- Tapsavsetninger	87,0	83,1	85,0
= Netto misligholdte engasjementer	174,1	158,6	194,6

Note K7 Netto renteinntekter

	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4,9	4,0	14,1	11,1	15,7
Renter av utlån til kunder	600,9	519,8	1.782,5	1.393,6	1.950,8
Renter av sertifikater og obligasjoner	86,0	71,9	240,0	189,0	273,9
Andre renteinntekter	1,1	0,0	2,8	0,0	4,5
Sum renteinntekter	693,0	595,7	2.039,4	1.593,7	2.244,9
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1,7	2,1	5,4	7,3	9,3
Renter på innskudd fra kunder	129,3	86,1	364,9	211,7	312,5
Renter på verdipapirgjeld	291,4	266,2	871,6	693,8	993,7
Renter på etterstilte seniorobligasjoner	21,5	15,9	63,9	37,5	59,0
Renter på ansvarlig lånekapital	7,2	7,3	21,3	18,2	25,4
Andre rentekostnader	3,3	4,1	9,9	12,2	16,3
Sum rentekostnader	454,3	381,5	1.337,0	980,8	1.416,1
Netto renteinntekter	238,7	214,1	702,4	612,9	828,8

Note K8 Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter

	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	5,8	4,6	5,4	-16,7	-1,9
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer	11,9	9,3	-26,4	-9,6	7,3
Netto verdiendring og gevinst/tap på fastrenteutlån	2,9	-0,4	1,5	-5,2	1,3
Netto verdiendring og gevinst/tap på andre finansielle instrumenter	-9,2	5,6	-1,1	13,7	-10,0
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	11,5	19,1	-20,6	-17,8	-3,3

Note K9 Driftskostnader

	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Lønnskostnader inkl. aga og finansskatt	47,0	47,8	125,1	122,2	171,0
Pensjonskostnader	4,1	4,2	12,2	12,3	15,0
Andre personalrelaterte kostnader	1,1	1,2	4,7	5,8	8,7
IT-kostnader	16,1	12,8	47,3	37,8	50,7
Andre administrasjonskostnader	3,6	3,1	12,5	11,9	16,9
Avskrivning/nedskrivning varige og immaterielle midler	6,7	7,1	20,4	21,4	29,0
Driftskostnader eiendommer og lokaler	2,4	2,0	7,4	8,3	10,7
Formueskatt	2,8	2,6	8,5	7,7	10,9
Øvrige driftskostnader	7,8	7,5	27,6	24,9	33,1
Sum driftskostnader	91,6	88,2	265,7	252,4	345,9

Note K10 Klassifisering av finansielle instrumenter

30.09.2024	Virkelig verdi over resultatet		Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	232,9	232,9
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	23,7	23,7
Netto utlån til kunder	0,0	297,1	37.771,7	38.068,7
Sertifikater og obligasjoner	6.498,8	0,0	0,0	6.498,8
Finansielle derivater**	92,6	0,0	0,0	92,6
Aksjer og andeler	862,9	0,0	0,0	862,9
Sum finansielle eiendeler	7.454,4	297,1	38.028,3	45.779,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	194,9	194,9
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	16.753,3	16.753,3
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	21.824,7	21.824,7
Finansielle derivater**	115,6	0,0	0,0	115,6
Forpliktelse knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	36,4	36,4
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	1.506,0	1.506,0
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	402,4	402,4
Sum finansiell gjeld	115,6	0,0	40.717,7	40.833,3

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

30.09.2023	Virkelig verdi over resultatet		Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	497,4	497,4
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	11,1	11,1
Netto utlån til kunder	0,0	238,4	37.152,4	37.390,8
Sertifikater og obligasjoner	6.230,4	0,0	0,0	6.230,4
Finansielle derivater**	46,6	0,0	0,0	46,6
Aksjer og andeler	786,5	0,0	0,0	786,5
Sum finansielle eiendeler	7.063,4	238,4	37.660,8	44.962,7
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	249,9	249,9
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	15.374,1	15.374,1
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	22.110,6	22.110,6
Finansielle derivater**	287,6	0,0	0,0	287,6
Forpliktelse knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	42,1	42,1
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	1.504,1	1.504,1
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	402,3	402,3
Sum finansiell gjeld	287,6	0,0	39.683,2	39.970,8

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Note K10 Klassifisering av finansielle instrumenter (forts.)

31.12.2023	Virkelig verdi over resultatet		Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt		
Konter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	417,3	417,3
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	16,5	16,5
Netto utlån til kunder	0,0	246,1	37.631,0	37.877,1
Sertifikater og obligasjoner	5.914,0	0,0	0,0	5.914,0
Finansielle derivater**	67,6	0,0	0,0	67,6
Aksjer og andeler	809,6	0,0	0,0	809,6
Sum finansielle eiendeler	6.791,2	246,1	38.064,8	45.102,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	219,6	219,6
Innskudd fra kunder	0,0	0,0	15.860,8	15.860,8
Verdipapirgjeld	0,0	0,0	21.658,5	21.658,5
Finansielle derivater**	147,4	0,0	0,0	147,4
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	41,5	41,5
Etterstilte seniorobligasjoner	0,0	0,0	1.508,2	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	402,4	402,4
Sum finansiell gjeld	147,4	0,0	39.690,9	39.838,3

* Inkluderer sikret gjeld

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes

Note K11 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Banken klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke hierarki med følgende nivåer:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i aktive markeder

Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte

Nivå 3: Verdssettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata

Det vises til note 25 i årsrapporten for 2023 for nærmere omtale av de enkelte regnskapspostene.

30.09.2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	297,1	297,1
Sertifikater og obligasjoner	0,0	6.498,8	0,0	6.498,8
Finansielle derivater	0,0	92,6	0,0	92,6
Aksjer og andeler	81,0	3,2	778,8	862,9
Sum eiendeler til virkelig verdi	81,0	6.594,7	1.075,8	7.751,4

Finansielle derivater	0,0	115,6	0,0	115,6
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	115,6	0,0	115,6

Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi	Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Sum
Balanse pr. 01.01.24	246,0	731,1	977,1
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	175,8	83,4	259,1
Avgang	126,3	3,9	130,1
Verdiendring	1,5	-31,9	-30,3
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	297,1	778,8	1.075,8

30.09.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	238,4	238,4
Sertifikater og obligasjoner	0,0	6.230,4	0,0	6.230,4
Finansielle derivater	0,0	46,6	0,0	46,6
Aksjer og andeler	71,1	5,1	710,3	786,5
Sum eiendeler til virkelig verdi	71,1	6.282,1	948,7	7.301,8

Finansielle derivater	0,0	287,6	0,0	287,6
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	287,6	0,0	287,6

Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi	Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Sum
Balanse pr. 01.01.23	295,5	720,0	1.015,5
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	44,3	0,0	44,3
Avgang	96,2	0,0	96,2
Verdiendring	-5,2	-9,7	-14,9
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	238,4	710,3	948,7

Note K11 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)

31.12.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	246,1	246,1
Sertifikater og obligasjoner	0,0	5.914,0	0,0	5.914,0
Finansielle derivater	0,0	67,6	0,0	67,6
Aksjer og andeler	74,4	4,1	731,1	809,6
Sum eiendeler til virkelig verdi	74,4	5.985,8	977,2	7.037,3
Finansielle derivater	0,0	147,4	0,0	147,4
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	147,4	0,0	147,4
Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi		Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Sum
Balanse pr. 01.01.23		295,5	720,0	1.015,5
Netto realiserte gevinster		0,0	0,0	0,0
Tilgang		48,5	6,2	54,7
Avgang		99,2	0,0	99,2
Verdiendring		1,3	4,9	6,2
Overført fra nivå 1 og 2		0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden		246,1	731,1	977,2

Note K12 Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital

Endring verdipapirgjeld	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Ordinære seniorobligasjoner, nominell verdi	4.225,0	300,0	1.198,8	-1,1	5.124,9
OMF, nominell verdi	17.497,6	2.997,3	2.010,6	-11,4	16.522,3
Verdijusteringer	-117,5	0,0	0,0	14,8	-132,2
Påløpt rente	219,6	0,0	0,0	76,1	143,5
Sum verdipapirgjeld	21.824,7	3.297,3	3.209,4	78,3	21.658,5
Herav grønne obligasjoner, nominell verdi	2.497,1	0,0	0,0	0,0	2.497,1

Grønne obligasjoner er obligasjonslån som er utstedt under et grønt rammeverk der midlene utelukkende benyttes til å finansiere en portefølje av utlån som skal bidra til overgangen mot lavere karbonutslipp og en klimarobust utvikling.

Endring verdipapirgjeld	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Ordinære seniorobligasjoner, nominell verdi	5.274,9	245,0	155,0	5,1	5.179,8
OMF, nominell verdi	17.017,9	2.766,8	2.002,1	18,3	16.234,7
Verdijusteringer	-361,7	0,0	0,0	-215,6	-146,1
Påløpt rente	179,5	0,0	0,0	72,4	107,2
Sum verdipapirgjeld	22.110,6	3.011,8	2.157,1	-119,8	21.375,7
Herav grønne obligasjoner, nominell verdi	2.497,1	2.497,1	0,0	0,0	0,0

Endring etterstilte seniorobligasjoner	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	1.494,1	0,0	0,0	1,3	1.492,7
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	11,9	0,0	0,0	-3,5	15,4
Sum etterstilte seniorobligasjoner	1.506,0	0,0	0,0	-2,2	1.508,2

Endring etterstilte seniorobligasjoner	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	1.492,3	599,7	0,0	1,3	891,3
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	11,8	0,0	0,0	7,0	4,8
Sum etterstilte seniorobligasjoner	1.504,1	599,7	0,0	8,3	896,2

Endring ansvarlig lånekapital	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	400,0	0,0	0,0	0,0	400,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,4	0,0	0,0	0,1	2,4
Sum ansvarlig lånekapital	402,4	0,0	0,0	0,1	402,4

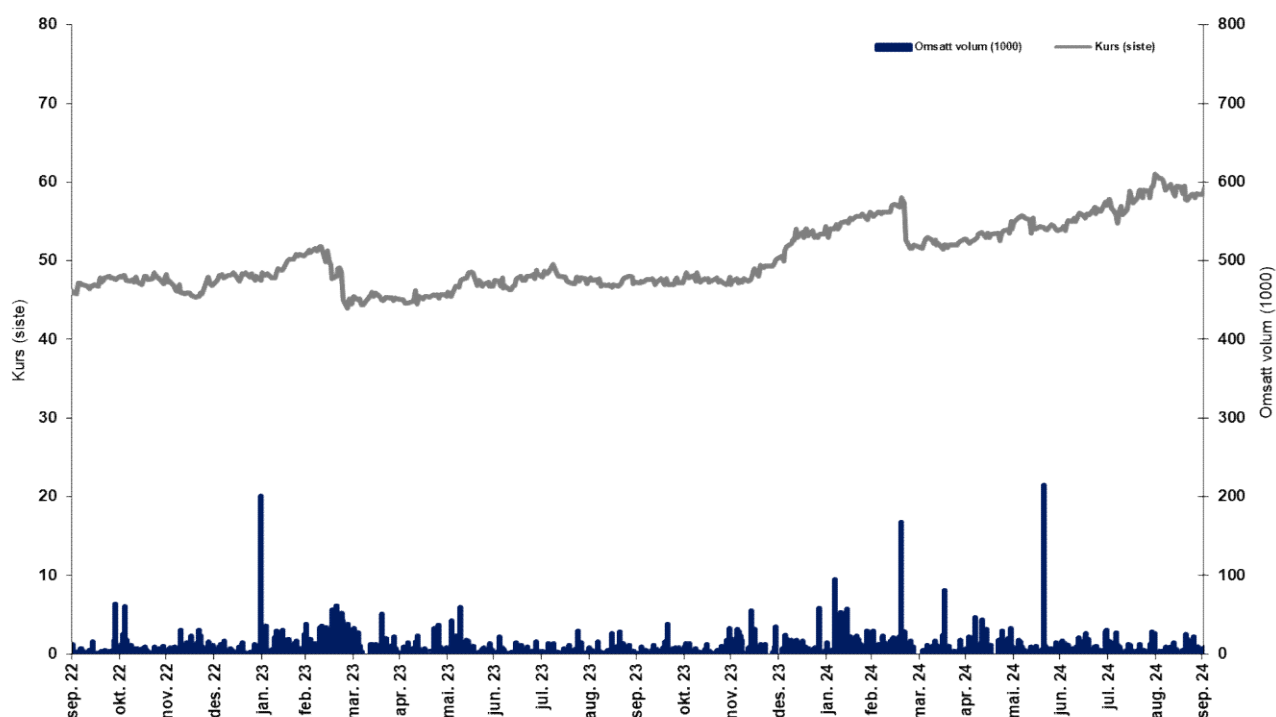
Endring ansvarlig lånekapital	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	400,0	200,0	220,1	0,1	419,9
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,3	0,0	0,0	1,4	1,0
Sum ansvarlig lånekapital	402,3	200,0	220,1	1,5	420,9

Note K13 Egenkapitalbevis

Eierbrøk morbank

	01.01.2024	01.01.2023
Egenkapitalbeviskapital	207,3	207,3
Overkurs	387,8	387,8
Utjevningsfond (ekskl. utbytte)	361,1	364,2
Andel fond for urealiserte gevinster	114,4	113,8
Sum teller (A)	1.070,5	1.073,1
Sum egenkapital ekskl. hybridkapital (årets avsetning til utbytter og gaver holdt utenom)	3.745,0	3.753,8
Sum nevner (B)	3.745,0	3.753,8
Eierbrøk (A/B) i %*	28,59	28,59

Sparebanken Øst (SPOG)

De 20 største egenkapitalbevisene pr. 30.09.2024

Navn	Antall	%	Navn	Antall	%
1 MP Pensjon	1.334.485	6,44 %	11 AS Andersen Eiendomselskap	230.900	1,11 %
2 VPF Eika Egenkapitalbevis	1.024.874	4,94 %	12 Intertrade Shipping AS	205.000	0,99 %
3 Directmarketing Invest AS	999.500	4,82 %	13 Profond AS	168.019	0,81 %
4 Foretakskonsulenter AS	681.634	3,29 %	14 Spesialfondet Borea Utbytte	146.542	0,71 %
5 KLP	667.442	3,22 %	15 The Bank of New York Mellon	125.352	0,60 %
6 Hansen, Asbjørn Rudolf	450.000	2,17 %	16 Teigen, Anne Kristine	121.025	0,58 %
7 Jag Holding AS	395.897	1,91 %	17 Hifo Invest AS	119.591	0,58 %
8 Wenaasgruppen AS	273.000	1,32 %	17 Saturn Invest AS	119.591	0,58 %
9 BKK Pensjonskasse	250.000	1,21 %	19 Juel, Iver Albert	107.511	0,52 %
9 Bergen Kommunale Pensjonskasse	250.000	1,21 %	20 Wergeland Holding AS	104.933	0,51 %

Note K14 Pantstillelser og fortrinnsrett

Pantstillelser	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Obligasjoner, pål. verdi, stilt som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank	1.040,0	1.160,0	1.160,0
Sum pantstillelser	1.040,0	1.160,0	1.160,0
Fortrinnsrett	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Fortrinnsrett iht. finansforetaksloven § 11-15 (pålydende)	17.450,0	16.950,0	16.459,0
Sum fortrinnsrett	17.450,0	16.950,0	16.459,0

Nøkkeltallsutvikling konsern

3. kvartal 2024 2. kvartal 2024 1. kvartal 2024 4. kvartal 2023 3. kvartal 2023

	3. kvartal 2024	2. kvartal 2024	1. kvartal 2024	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023
Lønnsomhet					
1. Egenkapitalrentabilitet*	10,75	11,55	13,37	9,66	9,98
2. Rentenetto i % av GFK	2,06	2,07	1,95	1,89	1,89
3. Resultat etter skatt i % av GFK	1,11	1,15	1,30	0,99	1,06
4. Kostnader i % av GFK	0,79	0,67	0,85	0,82	0,78
5. Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	35,04	30,43	34,34	38,94	36,23
6. Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle invest.)*	36,68	30,85	41,51	41,47	39,35
Balansetall					
7. Netto utlån til kunder	38.068,7	38.402,7	38.537,5	37.877,1	37.390,8
8. Utlånsvekst (kvartal)	-0,87	-0,35	1,74	1,30	0,31
9. Innskudd	16.753,3	16.544,1	15.974,1	15.860,8	15.374,1
10. Innskuddsvekst (kvartal)	1,26	3,57	0,71	3,17	-0,95
11. Gjennomsnittlig egenkapital	4.495,5	4.372,0	4.238,8	4.319,1	4.414,4
12. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	46.164,6	46.522,9	46.089,4	45.378,7	44.897,6
Tapsavsetninger på utlån og mislighold					
13. Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	0,05	0,02	0,03	0,03	0,03
14. Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder*	0,30	0,29	0,29	0,29	0,29
15. Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån	0,24	0,24	0,26	0,23	0,22
16. Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån	0,22	0,25	0,24	0,28	0,21
Soliditet					
17. Ren kjernekapitaldekning (%)	18,31	18,55	18,35	18,67	19,10
18. Kjernekapitaldekning (%)	20,02	20,25	20,04	20,40	20,86
19. Kapitaldekning (%)	21,96	22,20	21,98	22,37	22,87
20. Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	20.548,9	20.544,2	20.654,6	20.278,7	19.926,5
21. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	8,72	8,77	8,62	8,89	8,93
Likviditet					
22. Innskuddsdekning	44,01	43,08	41,45	41,87	41,12
23. LCR (%)	275,69	249,67	271,83	250,14	344,20
24. NSFR (%)	132,99	134,46	135,02	127,65	130,82
Kontor og årsverk					
25. Antall bankkontorer	29	29	29	29	29
26. Årsverk	185	186	189	193	193
Egenkapitalbevis					
27. Eierbrøk (morbank) (%)	28,59	28,59	28,59	28,59	28,59
28. Antall egenkapitalbevis	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183
29. Bokført egenkapital pr. bevis*	62,82	61,15	59,42	62,88	61,63
30. Resultat pr. egenkapitalbevis*	1,68	1,73	1,94	1,45	1,53
31. Utbytte pr. bevis	0,00	0,00	0,00	5,40	0,00
32. Omløpshastighet	12,24	19,04	21,66	12,42	7,73
33. Kurs	58,40	53,85	52,00	50,20	47,30

* Definert som alternativt resultatmål

Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål

Lønnsomhet	
1. Egenkapitalrentabilitet*	Resultat som henføres egenkapitalbevis- og grunnfondskapitalen i % av gj.sn. ek. justert for hybridkapital. Nøkkeltallet gir relevant info. om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet på egenkapitalen. Egenkapitalrentabiliteten er et av Sparebanken Øst sine viktigste måltall.
2. Rentenetto i % av GFK	Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
3. Resultat etter skatt i % av GFK	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
4. Kostnader i % av GFK	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
5. Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, utbytte, netto prov.innt., netto verdiendr. og gev./tap på fin.instr. og andre driftsinntekter. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
6. Kostnader i % av inntekter (ekskl. avk. på finansielle investeringer)*	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, netto prov.innt. og andre driftsinntekter. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
Balansetall	
7. Netto utlån til kunder	Brutto utlån fratrukket tapsavsetninger
8. Utlånsvekst (kvarantal/12mnd)	Endr. netto utlån i % av IB netto utlån. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst.
9. Innskudd	Innskudd fra kunder
10. Innskuddsvekst (kvarantal/12mnd)	Endring innskudd i % av IB innskudd. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst.
11. Gjennomsnittlig egenkapital	(IB egenkapital (justert for hybridkapital) fratrukket foreslåtte utbytter + UB egenkapital (justert for hybridkapital) fratrukket foreslåtte utbytter) / 2
12. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	Gjennomsnittlig forvaltningskapital basert på kvartalsvise balansetall
Tapsavsetninger på utlån og mislighold	
13. Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	Tap i % av IB netto utlån til kunder for perioden. Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til netto utlån ved regnskapsperiodens begynnelse og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader konsernet har i forhold til utlånsvolumet.
14. Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder*	Sum tapsavsetninger trinn 1, 2 og 3 i % av brutto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
15. Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån	Netto betalingsmislighold (over 90 dager) i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
16. Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån	Netto øvrige misligholdte eng. i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon utover det som følger av tapsnotene.
Soliditet	
17. Ren kjernekapitaldekning (%)	Ren kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
18. Kjernekapitaldekning (%)	Kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
19. Kapitaldekning (%)	Sum ansvarlig kapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
20. Risikovektet volum (beregningsgrunnlag)	Sum kreditt- og motpartsrisiko, valutarisiko, operasjonell risiko og beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)
21. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) (%)	Kjernekapital i % av uvektet beregningsgrunnlag
Likviditet	
22. Innskuddsdekning	Innskudd i % av netto utlån til kunder
23. LCR (%)	Likvide midler i % av netto utbetalinger i en stressituasjon på 30 dager
24. NSFR (%)	Tilgjengelig stabil finansiering i % av nødvendig stabil finansiering
Kontor og årsverk	
25. Antall bankkontorer	
26. Årsverk	
Egenkapitalbevis	
27. Eierbrøk (morbank) (%)	Egenkapitalbeviserens andel av total egenkapital just. for hybridkapital (fratrukket foreslåtte utbytter) i % (Grunnlag pr. 01.01, tidsvektet ved emisjon)
28. Antall egenkapitalbevis	Totalt antall utestående egenkapitalbevis
29. Bokført egenkapital pr. bevis*	Eierandelskapitalen dividert på antall egenkapitalbevis. Årets avsetning til utbytte er inkludert i beregningen. Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset.
30. Resultat pr. egenkapitalbevis*	Eierandelskapitalens del av resultat etter skatt dividert med tidsveid gj.snittlig antall egenkapitalbevis i løpet av perioden.
31. Utbytte pr. bevis	Utbytte i kr. pr. egenkapitalbevis
32. Omløpshastighet	Annualisert omsetningshastighet (omsatt i % av utstedt)
33. Kurs	Siste omsatte kurs på Oslo Børs pr. balansedagen.

* Definert som alternativt resultatmål

Resultatutvikling konsern

(Beløp i mill.)	3. kvartal 2024	2. kvartal 2024	1. kvartal 2024	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023
Renteinntekter	693,0	686,9	659,6	651,2	595,7
Rentekostnader	454,3	447,1	435,6	435,4	381,5
Netto renteinntekter	238,7	239,8	224,0	215,9	214,1
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	23,1	22,4	20,9	21,6	21,4
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	12,6	12,4	11,8	12,2	12,0
Utbytte	0,1	20,3	64,0	0,1	0,1
Netto verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter	11,5	-16,9	-15,3	14,5	19,1
Andre driftsinntekter	0,6	0,4	0,4	0,4	0,6
Netto andre driftsinntekter	22,7	13,7	58,3	24,3	29,2
Lønn og andre personalkostnader	52,2	38,3	51,5	54,4	53,1
Avskrivning/nedskrivning varige og immaterielle eiendeler	6,7	6,8	6,9	7,5	7,1
Andre driftskostnader	32,7	32,1	38,5	31,6	28,0
Sum driftskostnader	91,6	77,2	96,9	93,5	88,2
Resultat før tap	169,8	176,4	185,3	146,7	155,2
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	4,8	2,2	2,8	2,7	2,4
Resultat før skattekostnad	165,0	174,2	182,5	143,9	152,8
Skattekostnad	36,1	40,7	34,1	31,1	33,2
Resultat etter skatt	128,9	133,5	148,5	112,8	119,5
Hybridkapitaleierens andel av resultatet	7,4	8,0	7,6	7,7	8,4
EK-beviseierens og grunnfondets andel av resultatet	121,5	125,5	140,9	105,2	111,1
Resultat etter skatt	128,9	133,5	148,5	112,8	119,5
Resultat pr. egenkapitalbevis	1,68	1,73	1,94	1,45	1,53
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	1,68	1,73	1,94	1,45	1,53

Totalresultatutvikling konsern

(Beløp i mill.)	3. kvartal 2024	2. kvartal 2024	1. kvartal 2024	4. kvartal 2023	3. kvartal 2023
Resultat etter skatt	128,9	133,5	148,5	112,8	119,5
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet					
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	0,0	0,0	0,0	-20,3	0,0
Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres	0,0	0,0	0,0	5,1	0,0
Totalresultat	128,9	133,5	148,5	97,6	119,5

Balanseutvikling konsern

(Beløp i mill.)	30.09.2024	30.06.2024	31.03.2024	31.12.2023	30.09.2023
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	232,9	613,6	786,4	417,3	497,4
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	23,7	18,8	95,9	16,5	11,1
Utlån til kunder	38.068,7	38.402,7	38.537,5	37.877,1	37.390,8
Sertifikater og obligasjoner	6.498,8	6.055,5	6.224,1	5.914,0	6.230,4
Finansielle derivater	92,6	43,5	34,0	67,6	46,6
Aksjer og andeler	862,9	779,4	800,8	809,6	786,5
Immaterielle eiendeler	27,3	29,5	31,6	33,0	32,4
Investerings eiendommer	12,9	13,0	13,0	13,1	13,1
Varige driftsmidler	121,2	121,4	121,9	122,8	121,8
Leierettigheter	35,0	37,5	39,9	40,2	40,9
Andre eiendeler	107,6	130,8	115,2	67,4	207,8
Sum eiendeler	46.083,7	46.245,5	46.800,2	45.378,6	45.378,7
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner	194,9	192,1	222,9	219,6	249,9
Innskudd fra kunder	16.753,3	16.544,1	15.974,1	15.860,8	15.374,1
Verdipapirgjeld	21.824,7	21.707,9	22.822,8	21.658,5	22.110,6
Finansielle derivater	115,6	186,6	169,5	147,4	287,6
Annen gjeld	164,7	698,8	820,8	433,8	436,7
Pensjonsforpliktelser	60,2	60,2	60,2	60,2	52,7
Betalbar skatt	112,5	76,3	105,1	126,7	92,5
Utsatt skatt	4,4	4,5	4,5	4,5	1,3
Avsetninger ubenyttede kreditter og garantier	1,0	1,1	1,7	1,5	1,3
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	36,4	38,8	41,2	41,5	42,1
Etterstilte seniorobligasjoner	1.506,0	1.501,6	1.512,2	1.508,2	1.504,1
Ansvarlig lånekapital	402,4	402,4	402,3	402,4	402,3
Sum gjeld	41.176,1	41.414,6	42.137,3	40.465,0	40.555,3
Innskutt egenkapital	595,1	595,1	595,1	595,1	595,1
Hybridkapital	351,3	396,2	353,7	353,7	353,5
Opptjent egenkapital	3.961,1	3.839,7	3.714,1	3.964,8	3.874,9
Sum egenkapital	4.907,6	4.831,0	4.662,9	4.913,6	4.823,4
Sum gjeld og egenkapital	46.083,7	46.245,5	46.800,2	45.378,6	45.378,7

Resultatregnskap morbank

(Beløp i mill.)	Note	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Renteinntekter		385,1	340,0	1.140,0	884,5	1.254,4
Rentekostnader		237,4	194,0	699,5	480,0	704,7
Netto renteinntekter		147,7	146,0	440,5	404,5	549,7
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		28,8	27,1	82,3	85,5	112,7
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		4,8	4,4	13,9	12,5	17,1
Utbytte		0,1	0,1	84,5	45,9	160,1
Netto verdiendring og gevinst/tap fra finansielle instrumenter		12,0	19,0	-18,2	-14,8	1,1
Andre driftsinntekter		1,1	1,2	3,4	3,5	4,6
Netto andre driftsinntekter		37,2	43,0	138,0	107,6	261,4
Lønn og andre personalkostnader		46,8	48,1	128,2	127,1	176,0
Avskrivning/nedskrivning varige og immaterielle eiendeler		6,4	6,8	19,4	20,3	27,6
Andre driftskostnader		26,2	21,9	83,8	72,0	96,0
Sum driftskostnader		79,4	76,7	231,3	219,4	299,6
Resultat før tap		105,5	112,2	347,2	292,6	511,5
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	3	1,9	0,0	2,0	-0,8	-0,2
Resultat før skattekostnad		103,6	112,3	345,2	293,5	511,8
Skattekostnad		22,0	23,9	70,3	63,3	85,1
Resultat etter skatt		81,5	88,3	274,9	230,1	426,7
Hybridkapitaleierens andel av resultatet		7,4	8,4	23,1	21,6	29,3
EK-beviseierens og grunnfondets andel av resultatet		74,1	79,9	251,8	208,5	397,4
Resultat etter skatt		81,5	88,3	274,9	230,1	426,7
Resultat pr. egenkapitalbevis		1,02	1,10	3,47	2,87	5,48
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis		1,02	1,10	3,47	2,87	5,48

Totalresultat morbank

(Beløp i mill.)	Note	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Resultat etter skatt		81,5	88,3	274,9	230,1	426,7
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner		0,0	0,0	0,0	0,0	-19,2
Skatt relatert til poster som ikke kan bli reklassifisert		0,0	0,0	0,0	0,0	4,8
Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet						
Utlån til virkelig verdi		-0,1	-0,4	0,2	-0,3	-0,4
Skatt relatert til poster som kan bli reklassifisert		0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Totalresultat		81,5	88,0	275,0	229,9	412,0

Balanse morbank

(Beløp i mill.)	Note	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker		232,9	497,4	417,3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.929,0	2.663,3	3.041,7
Utlån til kunder	4	16.424,3	16.438,5	17.051,1
Sertifikater og obligasjoner	4	6.187,5	5.928,4	5.601,9
Finansielle derivater	4	68,6	41,8	67,6
Aksjer og andeler	4	862,9	786,5	809,6
Eierinteresser i konsernselskap		1.800,0	1.800,0	1.800,0
Immaterielle eiendeler		19,1	22,5	22,3
Varige driftsmidler		71,8	73,4	73,7
Leierettigheter		66,3	74,7	73,0
Utsatt skattefordel		10,1	11,8	10,1
Andre eiendeler		105,2	202,9	64,7
Sum eiendeler		28.777,7	28.541,1	29.032,9
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner		1.019,3	939,7	858,2
Innskudd fra kunder		16.800,9	15.441,6	15.909,1
Verdipapirgjeld	5	4.237,5	5.099,3	5.115,2
Finansielle derivater	4	79,0	207,2	97,7
Annen gjeld		186,0	439,1	427,6
Pensjonsforpliktelser		57,8	51,1	57,8
Betalbar skatt		70,9	63,3	90,0
Avsetning ubenyttede kreditter og garantier		0,5	0,7	1,0
Forpliktelser knyttet til leieavtaler		69,0	77,1	75,5
Etterstilte seniorobligasjoner	5	1.506,0	1.504,1	1.508,2
Ansvarlig lånekapital	5	402,4	402,3	402,4
Sum gjeld		24.429,4	24.225,6	24.542,7
Innskutt egenkapital		595,1	595,1	595,1
Hybridkapital		351,3	353,5	353,7
Opptjent egenkapital		3.401,9	3.367,0	3.541,4
Sum egenkapital		4.348,3	4.315,6	4.490,2
Sum gjeld og egenkapital		28.777,7	28.541,1	29.032,9

Endring egenkapital morbank

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital			Opptjent egenkapital				
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.	Udisponert resultat
30.09.2024										
Egenkapital pr. 31.12.2023	4.490,2	207,3	387,8	353,7	473,0	2.630,3	38,1	399,7	0,4	0,0
Ordinært resultat	274,9	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	251,8
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Totalresultat	275,0	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	251,8
Utbytte til EK-beveiere 2023 vedtatt	-111,9	0,0	0,0	0,0	-111,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2023 vedtatt	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-279,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-25,2	0,0	0,0	-25,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-150,2	0,0	0,0	-150,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.09.2024	4.348,3	207,3	387,8	351,3	361,1	2.350,7	38,1	399,7	0,5	251,8

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital			Opptjent egenkapital				
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.	Udisponert resultat
30.09.2023										
Egenkapital pr. 31.12.2022	4.382,3	207,3	387,8	352,9	443,0	2.555,3	38,1	397,3	0,7	0,0
Ordinært resultat	230,1	0,0	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	208,5
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0
Totalresultat	229,9	0,0	0,0	21,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	208,5
Utbytte til EK-beveiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-20,3	0,0	0,0	-20,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 30.09.2023	4.315,6	207,3	387,8	353,5	364,2	2.358,5	38,1	397,3	0,4	208,5

(Beløp i mill.)	Innskutt egenkapital		Hybridkapital			Opptjent egenkapital				
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utjevningsfond	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Verdiendr. over totalres. som reklas.	Udisponert resultat
31.12.2023										
Egenkapital pr. 31.12.2022	4.382,3	207,3	387,8	352,9	443,0	2.555,3	38,1	397,3	0,7	0,0
Ordinært resultat	426,7	0,0	0,0	29,3	112,9	282,1	0,0	2,4	0,0	0,0
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,0
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-14,4	0,0	0,0	0,0	-4,1	-10,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	412,0	0,0	0,0	29,3	108,8	271,8	0,0	2,4	-0,3	0,0
Utbytte til EK-beveiere 2022 vedtatt	-78,8	0,0	0,0	0,0	-78,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gaver til allmennyttige formål 2022 vedtatt	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-196,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-27,8	0,0	0,0	-27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av ny hybridkapital	200,0	0,0	0,0	200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innløsning av hybridkapital	-200,7	0,0	0,0	-200,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2023	4.490,2	207,3	387,8	353,7	473,0	2.630,3	38,1	399,7	0,4	0,0

Kontantstrømoppstilling morbank

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Driftsaktiviteter			
Resultat før skattekostnad	345,2	293,5	511,8
Justert for:			
Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader	310,5	164,7	-4,9
Netto inn-/utbetaling av lån til kredittinstitusjoner	120,0	549,2	176,9
Netto inn-/utbetaling av lån til kunder	621,1	-117,2	-725,4
Endring i sertifikater og obligasjoner	-579,5	-574,7	-245,1
Verdiendring aksjer og andeler	29,5	9,6	-19,8
Netto endring finansielle derivater (netto eiendeler og gjeld)	2,1	-19,1	10,1
Netto endring i andre eiendeler	-40,5	-111,6	26,6
Netto inn-/utbetaling av innlån fra kredittinstitusjoner	144,9	-49,0	-86,4
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	619,3	-550,2	71,6
Netto endring i annen gjeld	-531,9	-87,6	-103,8
Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler og leierettigheter	19,4	20,3	27,6
Nedskrivning av finansielle eiendeler	2,1	-0,8	-0,5
Amortisering finansieringsaktiviteter målt til amortisert kost	1,4	6,5	1,9
Netto gevinst/tap fra investeringsaktiviteter	-3,1	-0,1	-0,1
Netto gevinst/tap fra finansieringsaktiviteter	-1,2	0,1	-0,8
Periodens betalte skatt	-89,3	-57,1	-56,5
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	969,9	-523,6
Investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-2,4	-6,8	-8,6
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0,2	0,5	0,5
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-1,7	-6,6	-8,6
Utbetaling ved kjøp av finansielle investeringer	-83,6	0,0	6,2
Innbetaling ved salg av finansielle investeringer	3,9	0,0	0,0
Netto inn-/utbetaling vedrørende investeringer i datterselskap	0,0	0,0	0,0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-83,6	-12,9
Finansieringsaktiviteter			
Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner	-27,3	-27,3	-54,5
Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer	-1.198,8	-375,1	-1.274,2
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer	300,0	1.044,7	1.794,7
Utbetaling av utbytte	-111,9	-78,8	-78,8
Brutto utbetaling ved tilbakebetaling av hybridkapital	-150,2	-200,7	-200,7
Brutto innbetaling ved utstedelse av hybridkapital	150,0	200,0	200,0
Betalte renter på hybridkapital	-25,2	-20,3	-27,8
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-1.063,5	542,4
	A+B+C		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-177,2	6,0	-68,7
Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.	433,8	502,5	502,5
Beholdning av kontanter og kontantekv. periodens slutt*	256,6	508,5	433,8

*Likviditetsbeholdningen inkluderer 232,9 mill kontanter og fordringer på sentralbanker og 23,7 mill. i utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Tilleggsinformasjon til driftsaktiviteter vedrørende renter og utbytteinntekter	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Renteinnbetalinger	1.136,3	861,3	1.226,2
Renteutbetalinger	382,8	289,6	677,9
Mottatt utbytte	84,5	45,9	160,1

Note M1 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet for morbank er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting (IFRS).

Beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn ved avleggelsen av regnskapet fremkommer i årsrapporten for 2023. Regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i all vesentlighet uendret fra årsregnskapet for 2023.

Alle beløp er oppgitt i mill. kroner og vedrører morbank dersom ikke annet er angitt spesifikt.

Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Vurderinger og anvendelse av estimater

Utarbeidelse av regnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. For nærmere redegjørelse vises til årsrapport 2023, note 3 vurderinger og anvendelse av estimater.

Note M2 Kapitaldekning

Morbank benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden. Engasjementsbeløp for derivater beregnes etter standardisert metode (SA-CCR).

Morbankens ansvarlige kapital skal til en hver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med bankens aksepterte risikotoleranse. Det henvises for øvrig til bankens Pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Øst sin nettside.

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Ren kjernekapital			
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	3.745,1	3.753,6	4.136,5
Fradragsposter i ren kjernekapital			
Godkjenning for erverv av egne egenkapitalbevis	0,0	-28,3	-28,3
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-10,8	-9,8	-9,2
Utbytter	0,0	0,0	-391,6
Goodwill inkludert i verdsettelse av signifikante investeringer	-304,9	-230,8	-247,6
Immaterielle eiendeler	-19,1	-22,5	-22,3
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Andre fradrag i ren kjerne	-64,4	-58,2	-64,4
Sum ren kjernekapital	3.345,9	3.404,0	3.373,2
Øvrig kjernekapital			
Fondsobligasjoner	350,0	350,0	350,0
Fradragsposter i øvrig kjernekapital			
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum øvrig kjernekapital	350,0	350,0	350,0
Sum kjernekapital	3.695,9	3.754,0	3.723,2
Tilleggskapital			
Ansvarlig lån	400,0	400,0	400,0
Fradragsposter i tilleggskapital			
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0	0,0
Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0	0,0
Sum tilleggskapital	400,0	400,0	400,0
Netto ansvarlig kapital	4.095,9	4.154,0	4.123,2

Note M2 Kapitaldekning (forts.)

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Stater og sentralbanker	0,0	0,0	0,0
Lokale og regionale myndigheter	60,7	0,0	0,0
Offentlig eide foretak	0,0	0,0	0,0
Multilaterale utviklingsbanker	0,0	0,0	0,0
Institusjoner	762,5	716,0	773,2
Foretak	133,6	89,1	120,0
Massemarkedsengasjementer	1.032,7	1.070,8	1.040,9
Engasjementer med pant i eiendom	6.162,2	6.326,3	6.578,1
Forfalte engasjementer	61,2	43,6	83,6
Høyrisikoengasjementer	808,3	520,1	597,1
Obligasjoner med fortrinnsrett	461,9	2.161,8	2.080,7
Andeler i verdipapirfond	0,0	0,0	0,0
Egenkapitalposisjoner	2.644,4	2.618,3	2.610,4
Øvrige engasjementer	165,6	180,6	172,6
Verdipapirisering	0,0	0,0	0,0
Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko	12.293,0	13.726,5	14.056,4
Beregningsgrunnlag valutarisiko	0,0	0,0	0,0
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.016,6	931,0	1.016,6
Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)	12,4	6,9	11,5
Fradrag i beregningsgrunnlaget	0,0	0,0	0,0
Sum beregningsgrunnlag	13.322,0	14.664,4	15.084,5
Ren kjernekapitaldekning	25,12 %	23,21 %	22,36 %
Kjernekapitaldekning	27,74 %	25,60 %	24,68 %
Kapitaldekning	30,75 %	28,33 %	27,33 %
Buffere			
Bevaringsbuffer	333,1	366,6	377,1
Motsyklisk buffer	333,1	366,6	377,1
Systemrisikobuffer	599,5	439,9	678,8
Buffer for systemviktige banker	0,0	0,0	0,0
Sum bufferkrav	1.265,6	1.173,1	1.433,0
Tilgjengelig bufferkapital	2.746,4	2.744,1	2.694,4
Uvektet kjernekapitalandel	12,61 %	8,11 %	8,05 %

Note M3 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

Tapskostnad

	3. kvartal 2024	3. kvartal 2023	1.1.-30.9.2024	1.1.-30.9.2023	Året 2023
Endring modellberegnet avsetning trinn 1	-0,4	0,2	0,0	0,4	1,0
Endring modellberegnet avsetning trinn 2	0,8	-0,3	0,8	-1,4	-1,3
Endring modellberegnet avsetning trinn 3	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nye individuelle tapsavsetninger	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Reversering av tidligere individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	-0,7	0,0	0,0
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for indiv. tapsavsetninger	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Inngang på tidligere konstaterte tap	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Periodens amortiseringskostnad	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	1,9	0,0	2,0	-0,8	-0,2
- Herav tap på utlån til personkunder	1,7	-0,9	2,1	-1,5	-2,7
- Herav tap på utlån til næringskunder	0,3	0,9	-0,1	0,7	2,4
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	-0,1	-0,2	-0,5	0,0	0,2

Endringer i tapsavsetninger

Morbank - 30.09.24	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.24	5,8	5,7	5,5	17,1
Overført til trinn 1	1,3	-1,3	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,3	0,3	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,8	0,8	0,0
Netto endring	-1,1	3,3	0,4	2,6
Nye tap	2,1	0,6	0,0	2,7
Fraregnet tap	-2,1	-1,2	-0,4	-3,7
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 30.09.24	5,9	6,5	6,3	18,7
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder	3,2	3,8	5,1	12,1
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	2,7	2,8	1,2	6,6
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,2	0,0	0,5
Modellberegnet tapsavsetning	5,9	6,5	0,2	12,6
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	6,0	6,0

Note M3 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier (forts.)

Morbank - 30.09.23	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.23	4,9	7,0	5,5	17,4
Overført til trinn 1	1,5	-1,5	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,8	0,8	0,0
Netto endring	-1,6	2,0	-0,7	-0,3
Nye tap	2,5	0,8	0,0	3,3
Fraregnet tap	-1,7	-2,1	0,0	-3,8
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 30.09.23	5,3	5,7	5,6	16,5
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder	3,4	4,1	3,8	11,2
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	1,9	1,6	1,8	5,3
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,2	0,3	0,7
Modellberegnet tapsavsetning	5,3	5,7	0,4	11,3
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	5,2	5,2

Morbank - 31.12.23	Forventet tap	Forventet tap	Forventet tap	Totalt
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Inngående balanse pr. 01.01.23	4,9	7,0	5,5	17,4
Overført til trinn 1	1,2	-1,2	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,9	0,9	0,0
Netto endring	-1,7	0,7	-0,9	-1,9
Nye tap	3,1	2,0	0,0	5,1
Fraregnet tap	-2,0	-2,6	0,0	-4,6
Endring i risikomodell/parametere	0,6	0,4	0,0	1,0
Utgående balanse pr. 31.12.23	5,8	5,7	5,5	17,1
- Herav tapsavsetning på utlån til personkunder	3,4	3,0	3,7	10,1
- Herav tapsavsetning på utlån til næringskunder	2,4	2,7	1,8	7,0
- Herav tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,4	0,3	1,0
Modellberegnet tapsavsetning	5,8	5,7	0,3	11,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	5,2	5,2

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn

Tabellene under inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Morbank - 30.09.24	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
	Inngående balanse pr. 01.01.24	16.047,6	699,2	
Overført til trinn 1	199,2	-190,7	-8,5	0,0
Overført til trinn 2	-352,5	374,4	-21,9	0,0
Overført til trinn 3	-12,4	-12,1	24,5	0,0
Netto endring	-36,2	6,0	-4,8	-35,1
Nye utlån	6.279,9	97,7	0,0	6.377,7
Fraregnet utlån	-6.791,8	-219,9	-6,5	-7.018,2
Utgående balanse pr. 30.09.24	15.333,7	754,6	57,1	16.145,5
- Herav utlån til personkunder	11.917,2	473,6	39,6	12.430,4
- Herav utlån til næringskunder	3.416,6	281,0	17,5	3.715,0
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	61,8	12,7	74,5

Note M3 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier (forts.)

Morbank - 30.09.23	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	15.465,6	534,3	29,2	16.029,1
Overført til trinn 1	122,4	-122,3	-0,1	0,0
Overført til trinn 2	-237,8	245,8	-8,1	0,0
Overført til trinn 3	-6,3	-18,7	25,0	0,0
Netto endring	-53,2	-18,9	0,0	-72,1
Nye utlån	7.066,0	144,4	0,2	7.210,6
Fraregnet utlån	-6.763,7	-184,8	-3,2	-6.951,7
Utgående balanse pr. 30.09.23	15.593,0	579,8	43,0	16.215,8
- Herav utlån til personkunder	12.008,9	415,7	30,3	12.454,9
- Herav utlån til næringskunder	3.584,1	164,2	12,7	3.760,9
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	60,6	25,2	85,8

Morbank - 31.12.23	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.23	15.465,6	534,3	29,2	16.029,1
Overført til trinn 1	105,9	-105,8	-0,1	0,0
Overført til trinn 2	-312,9	321,1	-8,3	0,0
Overført til trinn 3	-27,3	-24,1	51,4	0,0
Netto endring	-147,5	-29,6	-0,1	-177,2
Nye utlån	8.822,4	223,9	8,6	9.054,9
Fraregnet utlån	-7.858,6	-220,6	-6,5	-8.085,7
Utgående balanse pr. 31.12.23	16.047,6	699,2	74,2	16.821,1
- Herav utlån til personkunder	12.599,8	452,2	44,9	13.096,8
- Herav utlån til næringskunder	3.447,9	247,0	29,3	3.724,2
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	70,6	26,9	97,5

Modellberegnet forventet tap

De økonomiske utsiktene vurderes i all hovedsak uendret per utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med det som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

Sannsynlighetsvektingen av makrosenarioer ved beregning av modellberegnet forventet tap er holdt uendret ved utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023. Faktorene for de ulike scenarioene, som uttrykker størrelsen på forventet tap i optimistisk og pessimistisk scenario sammenlignet med forventet tap i forventet scenario, er holdt uendret ved utgangen av 3. kvartal 2024 sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet for 2023.

I tabellen under vises forventet tap i de forskjellige scenarioene samt sannsynlighetsvekt. Individuelt vurderte tapsavsetninger er uendret i de forskjellige scenarioene.

30.09.24 - Morbank	Sannsynlighetsvekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	2,7	3,2	6,1	12,0
Forventet scenario	70 %	3,4	4,0	6,2	13,6
Pessimistisk scenario	30 %	11,6	12,5	6,5	30,6
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	5,9	6,5	6,3	18,7

Note M4 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Banken klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke hierarki med følgende nivåer:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i aktive markeder

Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet gjelder utlån identifisert som overførbare til Sparebanken Øst Boligkreditt AS.

Det vises til note 25 i årsrapporten for 2023 for nærmere omtale av de enkelte regnskapspostene.

30.09.2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	3.605,2	3.605,2
Sertifikater og obligasjoner	0,0	6.187,5	0,0	6.187,5
Finansielle derivater	0,0	68,6	0,0	68,6
Aksjer og andeler	81,0	3,2	778,8	862,9
Sum eiendeler til virkelig verdi	81,0	6.259,3	4.384,0	10.724,3
Finansielle derivater	0,0	79,0	0,0	79,0
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	79,0	0,0	79,0

	Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Utlån til virkelig verdi over totalres.	Sum
Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi				
Balanse pr. 01.01.24	246,0	731,1	2.355,5	3.332,7
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	91,7	83,4	5.670,3	5.845,4
Avgang	42,3	3,9	4.717,6	4.763,8
Verdiendring	1,5	-31,9	0,0	-30,3
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	297,1	778,8	3.308,2	4.384,0

30.09.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	2.808,9	2.808,9
Sertifikater og obligasjoner	0,0	5.928,4	0,0	5.928,4
Finansielle derivater	0,0	41,8	0,0	41,8
Aksjer og andeler	71,1	5,1	710,3	786,5
Sum eiendeler til virkelig verdi	71,1	5.975,3	3.519,2	9.565,6
Finansielle derivater	0,0	207,2	0,0	207,2
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	207,2	0,0	207,2

	Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Utlån til virkelig verdi over totalres.	Sum
Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi				
Balanse pr. 01.01.23	295,5	720,0	4.609,5	5.625,0
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	44,3	0,0	5.902,4	5.946,8
Avgang	96,2	0,0	7.941,4	8.037,7
Verdiendring	-5,2	-9,7	0,0	-14,9
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	238,4	710,3	2.570,5	3.519,2

Note M4 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)

31.12.2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Virkelig verdi				
Utlån til kunder	0,0	0,0	2.601,6	2.601,6
Sertifikater og obligasjoner	0,0	5.601,9	0,0	5.601,9
Finansielle derivater	0,0	67,6	0,0	67,6
Aksjer og andeler	74,4	4,1	731,1	809,6
Sum eiendeler til virkelig verdi	74,4	5.673,6	3.332,7	9.080,7
Finansielle derivater	0,0	97,7	0,0	97,7
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	97,7	0,0	97,7

	Fastrente- utlån	Aksjer over resultatet	Utlån til virkelig verdi over totalres.	Sum
Bevegelse i nivå 3 for poster vurdert til virkelig verdi				
Balanse pr. 01.01.23	295,5	720,0	4.609,5	5.625,0
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilgang	48,5	6,2	7.355,6	7.410,4
Avgang	99,2	0,0	9.609,6	9.708,9
Verdiendring	1,3	4,9	0,0	6,2
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanse pr. utgangen av perioden	246,1	731,1	2.355,5	3.332,7

Note M5 Verdipapirgjeld, etterstilte seniorobligasjoner og ansvarlig lånekapital

Endring verdipapirgjeld	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Ordinære seniorobligasjoner, nominell verdi	4.225,0	300,0	1.198,8	-1,1	5.124,9
Verdijusteringer	-68,4	0,0	0,0	17,8	-86,2
Påløpt rente	80,9	0,0	0,0	4,5	76,5
Sum verdipapirgjeld	4.237,5	300,0	1.198,8	21,1	5.115,2

Endring verdipapirgjeld	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Ordinære seniorobligasjoner, nominell verdi	5.274,9	245,0	155,0	5,1	5.179,8
Verdijusteringer	-248,9	0,0	0,0	-114,8	-134,1
Påløpt rente	73,3	0,0	0,0	8,2	65,0
Sum verdipapirgjeld	5.099,3	245,0	155,0	-101,4	5.110,7

Endring etterstilte seniorobligasjoner	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	1.494,1	0,0	0,0	1,3	1.492,7
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	11,9	0,0	0,0	-3,5	15,4
Sum etterstilte seniorobligasjoner	1.506,0	0,0	0,0	-2,2	1.508,2

Endring etterstilte seniorobligasjoner	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	1.492,3	599,7	0,0	1,3	891,3
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	11,8	0,0	0,0	7,0	4,8
Sum etterstilte seniorobligasjoner	1.504,1	599,7	0,0	8,3	896,2

Endring ansvarlig lånekapital	30.09.2024	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2023
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	400,0	0,0	0,0	0,0	400,0
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,4	0,0	0,0	0,1	2,4
Sum ansvarlig lånekapital	402,4	0,0	0,0	0,1	402,4

Endring ansvarlig lånekapital	30.09.2023	Emittert	Forfalt/innløst	Øvrige endr.	
				inkl. valuta	31.12.2022
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	400,0	200,0	220,1	0,1	419,9
Verdijusteringer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,3	0,0	0,0	1,4	1,0
Sum ansvarlig lånekapital	402,3	200,0	220,1	1,5	420,9

Note M6 Transaksjoner med konsernselskap

Postene nedenfor viser resultatførte transaksjoner og balanseførte mellomværende som morselskapet har med datterselskap.

Sparebanken Øst selger boliglån til Sparebanken Øst Boligkreditt AS for å fylle opp sikkerhetsmassen i kredittforetaket. Dette enten for å øke sikkerhetsmassen i forbindelse med utstedelse av nye obligasjoner med fortrinnsrett eller for å kompensere for boliglån som har blitt flyttet til andre banker eller tilbake til morbanken. Sparebanken Øst Boligkreditt AS har hittil i år netto kjøpt boliglån fra Sparebanken Øst til en verdi av 4.895 mill. kroner. For samme periode i fjor var tilsvarende verdi 4.465 mill. kroner. I 2023 var netto kjøpte boliglån fra Sparebanken Øst 5.489 mill. kroner. Det er ikke vesentlige regnskapsmessige gevinster eller tap i morbanken ved salg av boliglån til Sparebanken Øst Boligkreditt AS.

Sparebanken Øst Boligkreditt AS har en rammekreditt fra morbank med ramme på 3,0 mrd. kroner, hvorav 2,4 mrd er ubenyttet. Tilsvarende har AS Finansiering en rammekreditt fra morbank på 2,5 mrd, hvorav 0,2 mrd er ubenyttet.

	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023
Resultat			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter fra datterselskap	135,5	100,5	141,6
Renter sertifikater og obligasjoner (OMF) fra datterselskap	0,0	0,0	0,0
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og provisjoner til datterselskap	42,0	15,2	24,8
Mottatt utbytte/konsernbidrag			
Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap	0,0	0,0	114,2
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Andre inntekter fra datterselskap	24,5	23,9	31,9
Andre driftsinntekter			
Husleie fra datterselskap	1,7	1,7	2,3
Andre driftskostnader			
Husleie til datterselskap	3,5	2,9	4,1
Andre kostnader til datterselskap	0,8	0,7	0,9
Balanse			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til datterselskap	2.905,3	2.652,2	3.025,2
Utlån til kunder			
Utlån til datterselskap	7,3	27,4	7,3
Sertifikater og obligasjoner			
Investering OMF i datterselskap	0,0	0,0	0,0
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Innskudd fra datterselskap	826,6	689,8	638,6
Innskudd fra kunder			
Innskudd fra datterselskap	48,5	68,3	47,9
Annen gjeld			
Andre fordringer og forpliktelser til datterselskap	41,6	26,3	13,0